

Szerkesztőség:

Arad, Asev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelent naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	900 Le
Fél évre	480 Le
Negyed évre	240 Le
Havonta	80 Le

Mírdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestiben 50 banival tőbb

60%

Olvasom az Aradi Közlönyben, hogy az trettésigire jelentkezett középiskolai tanulók 60%-a az ugynevezett baccalaureatusi vizsgán elbukott. Szóval 100-ból 60, 10-ből hat. És pedig a román tantervű intézetekből csakugy, mint a magyar iskolából. Mi lehet ennek a katasztrófálsan rossz eredménynek az oka? Okleveles tanárok tanították és vizsgáztatták ezeket az fiakat és lányokat az első osztálytól a nyolcadikig és kielégítőnek találták tudásukat ahhoz, hogy a nyolcadik osztályig felépíthessék, sőt ennek az osztálynak a vizsgáját is letehessék. S íme jön egy idegen bizottság és kijelenti, hogy nyolc év tanári megítélése emmi, nyolc év tanulmányi eredménye semmi, a szerencsétlen csak „főiskolai tanulmányokra alkalatlan”, mehet a maga útjára. Álljunk meg egy pillanatra. Hibrevőkől áll ez a bizottság? Érettségiző diákokat falatozik eggelre és ebédre? Avagy a rendszer olyan rossz, hogy mérékelt jóakarattal sem vizsgálhatnak a diákok? Mi lesz azokkal az okleveles tanárokkal, akik 8 éveát osztályról-osztályra felbocsjították a tanulókat? Ezeknek nem lesz bántódásuk? Hiszen ha megáll az érettségi 60%-os bukása, akkor ezek a tanárok vagy tanítanl, vagy osztályozni képtelenek, ilyen tanár pedig nem maradhat a katedrán, mert további generációkat tesz tönkre. Azt érdezem továbbá, mi lesz abból a 60 százalékos elbukott diákból? Étöltötte már a 18-ik életévét, a különböző ipari és kereskedelmi szakiskolákból 12 és 14 éves korban lemaradt; mi lesz ezekből a félbemaradt ifjakból? Jó mezőgazda már nem lehet; az inaséveken túl van. Lesz belőle szellemi prctár, gyarapítja az illegitelenel amugy sem kis táborát. Ebből a szomorú ügyben az az igazság, hogy sem a vizsgáló bizottság nem áll emberevőkől, sem az egész intézetek tanárai nem alkalatlanok a tanításra, sem pedig adíkság többsége nem tudatlan és éretlen, hanem csapnivaló rossz rendszer. Anghelescu ur baccalaureatusi rendszere pedagógiai képtelenség, egyúttal embertelenség. Anghelescu ur bizalmatlan volt a tanárokkal szemben, akik az ifjúságot nyolc éven keresztül taltják. Odaállított tehát a 8-ik osztály végére egy vadidegenekből álló bizottságot, hogy ezek a mumusok examinálják a szerencsétlen diákokat. A tanárokkal szemben bizalmatlanságnak illik a diák isza meg a levét. Akár hogy is fel van készülve egy ta-

nuló, a vizsgáztató idegen mumustól csak megijed. Idegen helyiségben, idegen emberek, akik sem a diákok, sem a tanulmányi állapotokat nem ismerik, akárhányszor nagyképüsködésen alapuló szigor, hozzá a rendeletnek általános rostáló tendenciája és kész a 60%-os bukás. És ti szerencsétlen szülők ezt türitek. Eltüritek, hogy gyermekeitek életpályája kettétörjön, hogy véres verejtékek kiizzadt ál-

dozataitok megsemmisüljenek, hogy letört reményeitek a proletáriátus útjára sodortassanak. Az idő elseperte a liberális kormányt. Nem maradhat érvényben ördögileg kieszt, ifjuságölő törvénye sem. Tudtommal Goldis László miniszter ur még ellenzéki korában kijelentette, hogy kormányrajutásuk után első dolguk lesz a baccalaureatusi képtelenségek megszüntetése. Itt az ideje,

hogy szakemberek és politikusok felhívják a kormányt figyelműre erre az abszurdumra. Ez nem román, magyar vagy német kérdés. Ez a józan ész, a helyes pedagógia, a humanizmus égető sebeséggyene. Ezt sürgősen orvosolni kell. Kamarai képviselő és szenátor urak, gyors és eredményes közbelépést kérünk. A szülők nevében kérjük, kik a ti választottok. Sch. J.

Kivizsgálják a Szele Béla ellen emelt vádakat.

A kamara bizottságot küldött ki a petíció ügyében. — A szenátus elkészítette a hódoló feliratot az uralkodóhoz.

(Bucuresti, július 10.) Nagy érdeklődés előzte meg a kamara mai ülését, amelyen Szele Béla brasovi mandátumának tárgyalására került a sor. A mandátum fölött döntés nem történt, hanem a kamara úgy határozott, hogy a vádak kivizsgálása ügyében külön bizottságot küld ki. A politika eseményeiről bucuresti-i tudósítónk ezeket jelenti:

Vádak Szele Béla ellen.

(Bucuresti, július 10.) A kamara ma éjjeli ülésén felolvasták a Coanda és Negulescu miniszterek felmentéséről szóló királyi kéziratot, majd a személyi petíciók vitájára került a sor.

Pop Valér cuzista képviselő a Szele Béla ellen beadott petícióhoz szólt fel. Előadja, hogy Szele méltatlan arra, hogy a román parlament tagja legyen, mert bírói ítéletek állapítják meg, hogy államellenes cikkeket közölt a Brassói Lapokban, a mely lap egyébként három zsidó tulajdonát képezi, mégis tulzó sovénizta magyar irányzatot képvisel. Vádolja Szelét, hogy az uralkodó és a királyi család ellen izgatott, majd felolvast két bírói ítéletet, amely Szelét államellenes izgatásért bűnösnek mondja ki. Végül élesen támadja a zsidóságot és kéri Szele Béla mandátumának megsemmisítését.

Bizottság a vádak megvizsgálására.

A kamara ma délelőtti ülésén felolvasták a Szele Béla személye ellen beadott petíció tárgyalását. Voicu Nitescu a nemzeti párt évében románellenes magatartással vádolja Szelét és a Brassói Lapokat. Bucsan belügyi államtitkár kijelenti, hogy nem tudott a felszólalón által inkriminált cikkekről. Amikor később értesült ezekről a dolgokról, kérte Szelét, mondjon le a jelöléséről, de ekkor már késő volt.

Vajda Sándor: Önök jól ismerik Szelét és a Brassói Lapokat. Fel is használták a választási harcban, most pedig eldobják maguktól.

Petrovici kijelenti, hogy helyes-

nek tartja a kisebbségekkel szemben a kormány által követett politikát és szívesen ejtette meg a jelöléseket a magyarokkal, azonban később vett tudomást Szele románellenes multjáról. Megállapítja, hogy Szele jelölése nem volt hasznos. Kéri a többséget, határozzon lelkismerete szerint. A kamara ezután elhatározta, hogy bizottságot küld ki a petíció megvizsgálására és javaslatételre.

Felemelik a szenátorok fizetését.

A szenátus ülését 11 órakor nyitotta meg Coanda elnök. Stefanescu Zameaga válaszol Gradisteanunak az előző ülésen Cantuzino alelnök ellen felhozott vádjaira. Spiera kéri a szólásszabadság biztosítását a szenátus tanácskozásaiiban, hogy ne forduljon többé elő olyan sajnálatos eset, mint Nistor petíciójának tárgyalásánál, amikor nem engedték őt szóhoz jutni. Mironescu nemzeti párti éles szavakkal megbélyegzi a kamara tegnapi ülésén történt incidenst és Isten büntetését kéri az ilyen tettekre, amelyek a kormányzati rendszer egyenes következményei. Metulescu a kormánypárt nevében sajnálatának ad kifejezést a kamarában történtek felett. Dr. Enechescu törvényjavaslatot nyújt be, amely a szenátorok napidíját 1000 lejre kívánja felemelni, havi fizetésüket pedig 10.000 lejre azokban a hónapokban, amikor a szenátus nem tart ülést. Ezután a szenátus megválasztja a törvénybizottság tagjait, majd Coanda elnök zárt ülést rendelt el a felirati javaslat elkészítésére.

A szenátus válaszfelirata.

A szenátus felirati bizottsága által elfogadott felirati javaslat a következőket mondja:

„Románia szenátusa első ízben alakulván meg az egyesülés óta az egyetemes választójog alapján, boldog, hogy közvetítheti a hódolatteljes szeretet és hűség jeleit, amelyekkel az egész Románia népe vallásra, vagy fajra való tekintet nélkül királyi Felséged, Öfelsége a királyné, vala-

mennyi román szív szuverén ünnöje és az egész dinasztia iránt érez. Az összes románok egyesülése óta ez uttal első ízben alakul meg a törvényhozás nemcsak a választott tagokból és az egyházak képviselőiből, hanem más jelentősebb államférfiakból is, akik eddigi működésükkel a közélet terén, vagy a harcmezőn, vagy a béke konstruktív munkájában kiváltak és jogszerinti szenátorok lettek. A néptömegek törvényes képviselőin kívül először jöttek a szenátusba a mezőgazdasági, ipar és kereskedelmi kamarák, a megyei és községi tanácsok képviselői is, hogy hozzájáruljanak a törvényhozás munkájához, amely hivatva lesz a mi drága hazánk életének megnyilvánulásában a konszolidációt erősíteni. Így aplikálhatjuk azt után a mi őseink rézi formuláját: Senatus populusque romanus-t az összes nemzeti erők összhangjának kifejezője gyanánt. A legszelesebb alapokon, a nemzet összes rétegeinek képviselőiből összeült szenátus hiszi és reméli, hogy meg fog felelni az ország és a király bizalmának és folytatni fogja az államkonszolidáló munkáját az új alkotmány alapján, a nemzeti egységet fejlesztve az összes rétegek jó intencióinak együttműködésével. Az állam magasabb érdekében mellett nem fogjuk elfelejteni azt sem, hogy ez az idősebb, életkor, amely a szenátus tagjainak nagyobb élettapasztalatot szerzett, kötelez arra is, hogy mindig egyensúlyozó faktorként szerepeljen a szenátus, megőrizve az ősek tradícióit és az országra nézve szükséges reformok útját engedve, lehetővé tegye a fejlődés további menetét. Athatva attól a magas missziótól, amely bennünket, mint törvényhozókat és utmutatókat megillet, kérjük a Mindenható, őrizze meg Felségedet Románia üdvére és dicsőségére teljes egészségben a késő agzkorig, hogy láthassa annak a nagy műnek virágzását, a melyet annyi áldozattal és hűséggel létrehozott.” — A felirat aláírója Daianu esperes lesz.

Titkok a veldesi kisantant-konferencia körül.

A magyar kérdésben nincs már egyetértés. — Érdeklentétek az orosz kérdésben. — Csehszlovákia hajlandó ellátni Ottó magyar királyságát.

(Berlin, július 10.) (Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Diplomáciai körökben még csak most foglalkoznak behatóbban a kisantant veldesi konferenciával, amelyről mostanában érdekes kulisszatitkok kerülnek ki. Így ma már megállapítható, hogy a kisantant veldesi konferenciája diplomáciailag értékelve, nem okozott sok örömet rendezőinek. A cél az volt, hogy a kisantant jelentőségét valahogy újból homlokra tenni, részben azzal, hogy az új szerződések révén belső egységét erősen aláhúzzák, részben pedig, hogy sokatmondó határozatokkal a szövetség állítólag nagyjentőségű érdekeiért a nagyvilág közvéleményének figyelmébe ajánlják. Mindent tervből nem lett semmi. A világjáró Veldesben nem is volt képviselő. Párisnak és Londonnak más bái vannak. Berlint nem igen érdekli a kisantant és ha Olaszország kivételt tett, annak nagyon is szemmel látható okai vannak, amelyekről még bővebben kell beszélni. A tervbevetett nagyjentőségű megállapodások pedig nem valósultak meg, mert a kisantant külügyminiszterei nem tudták meggyőzni. Az ünnep szóval elmaradt. Még a hivatalos jelentések sem tudták teljesen letagadni a nagy sikertelenséget. Aki a sorok között tud olvasni, megállapíthatja, hogy az egyetlen pozitív eredménye a veldesi találkozásnak egy újabb konferencia megállapítása volt.

Amikor Benes, Nincses és Mitilineu leültek a zöldsztalhoz, örömmel konstataáltak, hogy sikerült a lefűrt szerződéseket meghosszabbítani. Ez volt az egyetlen és utolsó öröme a veldesi konferenciának. Mert minden más pontban ellétek a vélekedések, kezdve a népszövetségi kérdéseken és végezve a magyar dolgokon. A legnagyobb ellentét az orosz problémában nyilvánkozott meg és csak hamar kitudott, hogy Oroszország a meglehetősen pillanatban szétrobbantott kisantantot akár Bucurest, akár pedig Prága és Belgrád utján. Ami Genét illeti, természetesen, hogy Benes nem szívesen mond le bizonyos vonatkozásokban vezető szerepéről. Viszont Csehszlovákiának el kellett ismernie, ha a Népszövetség a kisantant egyik tagjának ad helyet tanácsában, úgy ezen valahogy meg kell osztzkodniok. Prága után tehát most Bucurest következnek és azután Belgrád. Benes úgy szeretné, hogy a kisantant tagjai évenként váltásukkal egymást, amibe azonban Mitilineu román külügyminiszter nem egyezett bele, hivatkozva az eddigi jószokásra. Ezt a szakadékot úgy hidalták át, hogy a végleges döntést öszre halasztották. A dolog nem sürgős és talán nem is fontos, mert Benes vélekedése szerint a Népszövetség belső bajait nem lehet egyhamar orvosolni.

Az orosz probléma már nagyobb kavarodást idézett elő a kisantant külügyminisztereinek tanácskozásán. A román-lengyel szerződés volt az első bomba, Benes és Nincses tiltakoztak azon lehetőség ellen, hogy Csehszlovákiát, illetőleg Jugoszláviát egy oroszellenes frontba bekenyszeríték. A meglepetés már nagyobb volt, amikor Mitilineu román külügyminiszter kifejtette, hogy a román-lengyel szövetség oroszellenes élet köny-

nyen letörhetik, ha valamelyik hatalom hajlandó Románia jelenlegi határait garantálni. Ez a hatalom természetesen csak Olaszország lehetne. Ma tehát Olaszországnak tényleg az a törekvése, hogy vezető balkáni hatalommá váljon, úgy a veldesi konferencia megmutatta az arra vezető utat a kisantant szempontjából. Természetesen vannak más szempontok is, például Magyarország nézőpontjai és ezért Róma nem azonosíthatja magát teljesen a kisantanttal. Olaszország azonban ma az egyetlen érdekelt hatalom a Balká-

non, amely közvetíthet minden oldalon, talán még Moszkva felé is és nagy akcióképességével áthidalhat olyan ellentéteket, amelyekkel a diplomácia eddig hasztalanul bajlódott.

Érthető tehát Románia igyekevése Olaszország barátsága iránt, de érthető az az aggodalom is, amellyel diplomáciai körökben az új alakulás lehetőségeit kísérik. Oroszország külpolitikájának iránya ugyanis mindig homályos, sohasem lehet tudni, hogy mik a végső tervei Csicserinnek. Veldesben tehát az orosz kérdésben ugyancsak nem jutottak végleges meggyezésre.

A magyar kérdésben a régi panaszok és kívánságok domináltak a konferencián. A kisantant külügyminiszterei Magyarországot minden áron megszeretnék nyerni egy új közép-európai Locarno gondolatának. Benes például a trianoni béke megerősítése fejében hajlandó lenne a magyar király-kérdés végleges megoldásához hozzájárulni és Csehszlovákia ebben az esetben belenyugodna Ottó magyar királyságába. Döntés ebben a kérdésben sem történt, mivel Romániának és Jugoszláviának a magyar király-kérdésben mások a szempontjai.

Mindent összevéve a veldesi konferencia biztosította ugyan a kisantant további fennállását, azonban a közép-európai politika szempontjából nem hozott új eredményeket.

Megkezdődött a vizsgálat Aradváros tanácsa ellen

Tomescu vezérfelügyelő Aradra érkezett. — Boneu prefektus nyilatkozata.

(Saját tudósítónktól.) Ma délben Bucurestből Aradra érkezett Tomescu közigazgatási vezérfelügyelő, hogy az aradi városi tanács feloszlátása ügyében levelezesse a vizsgálatot. A vezérfelügyelő megérkezéséről értesítették dr. Robu János polgármestert is. Az áliomáson Boneu Vazul prefektus fogadta Tomescu vezérfelügyelőt, aki autóján a prefekturára hajtatott s ott hosszabb megbeszélést folytatott a prefektussal. A vezérfelügyelő megérkezéséről beszélünk Boneu Vazul prefektussal, aki a következőket mondotta el:

— Ahogy azt már jeleztem, intervencióm folytán megtörtént az első lépés az aradi városi tanács feloszlátására. Tomescu közigazgatási vezérfelügyelő ma Aradra érkezett, hogy lefolytassa a vizsgálatot az aradi városi tanács ellen. A vezérfelügyelő egyelőre nem óhajt nyilatkozni s nincs is még miről. A vizsgálatot holnap reggel kezdi meg s végeztével tesz majd esetleges nyilatkozatot a sajátónak.

— Tomescu vezérfelügyelő neve már ismerős Aradon. Legutóbb 1923-ban járt itt, amikor az aradi vízművek ügyében folytatott le vizsgálatot.

Eddig szól a prefektusi nyilatkozat. A vezérfelügyelő megérkezése szinte percek alatt terjedt el Aradon s a polgárság feszült figyelemmel várja a vizsgálatot és annak további fejleményeit.

Ma délután azonban Tomescu vezérfelügyelő felkereste dr. Robu polgármestert hivatalában, akivel hosszabb beszélgetést folytatott, majd bekérte magához az összes jegyzőkönyveket, amelyet a tanács üléseiről a megalakulás óta felvettek s azokat tanulmányozta keresztül.

A vezérfelügyelő este fél 7 óráig tartózkodott a városházán, majd eltávozott. Értesülésünk szerint holnap a rendkívüli s póthitelnyitásokra vonatkozó aktákat tanulmányozza át Tomescu vezérfelügyelő, aki előreláthatólag néhány nap alatt befejezi a városi tanács ellen folytatott vizsgálatot. Dr. Robu János polgármester interveniált a vezérfelügyelőnél,

hogy fogadja az Aradi Közlöny munkatársát. A vezérfelügyelő azonban kijelentette, hogy a vizsgálat befejeztéig nem ad semmiféle nyilatkozatot a nyilvánosság számára.

Angol bankot akart hamisítani egy világszervezet.

Német nyomdavállalatok leplezték le a manővert.

(Berlin, július 10.) Egészen különös, szokatlan manőver tartja izgalomban főleg Németországot és Angliát. Egy jól összehozott társaság hatalmas akciót indított angol bankjegyek hamisítására. Egészen furcsa formában kezdtek hozzá. Az utóbbi időkben Indiából, Afrikából és Ausztráliából minden kertelés nélkül kérdéseket intéztek a nagy német nyomdákhoz, vajjon hajlandók-e angol pénzt hamisítani. A német

cégek ezeket a leveleket a német birodalmi banknak küldték be, amely azokat azután az angol bankhoz tette át. Az angol bank az összes feljelentő cégeknek egyenként ötven font jutalmat ajánlott fel és egyben köszönetet fejezte ki. Az egyik angol nyugatafrikai kereskedő egyszerre hat berlini nyomdának írt és mindegyiknek mellékelte a hamisítandó pénzjegyet. Az angol bank megindította az eljárást a bünszövetkezet leplezésére.

Sikkasztott

[az altábornagy fia.]

Aki mindenáron szét akarta robbantani a montecarlói játékbankot.

(Budapest, július 10.) Nagy sikkasztás foglalkoztatja a magyar főváros előkelő közönségét. Körülbelül másfél hónappal ezelőtt elűnt Budapestről Hefele János, az Angol-magyar cernagyár főpénztárnoka. A főpénztárnok eltűnése után 550 millió korona hiányt fedeztek fel. A sikkasztás nagy feltűnést keltett a magyar fővárosban, mivel Hefele egy ismert altábornagy fia, a budapesti előkelő társaságok igen kedvelt tagja volt. A rendőrség a gyár feljelentésére bevezette a nyomozást, azonban nem tudtak a fiatalember nyomába jutni. Annál na gyobb meglepetést keltett, hogy Hefele János ma önként jelentkezett a budapesti rendőrségen. Kihallgatása során elmondotta, hogy játékláz vett rajta erőt s ha talmába ejtette az a gondolat, hogy milliókat tudna nyerni Montecarlóban. Nem tudott ellenállani a kísértésnek, kivett 550 milliót a pénztárból s Montecarlóba utazott. Azzal a gondolattal sikkasztott, hogy a montecarlói bank szétrobbantása után kamatos kamatokkal visszatéríti az összeget cégének. A szerencse azonban végzetesen kerülte a sikkasztót, aki a bankszétrobbantás helyett egy szép napon arra ébredt, hogy egy fillére sincsen. Először vázát-

ból előre megváltott utourjegyével hazatért és jelentkezett a rendőrségnél. Hefele Jánost kihallgatása után a rendőrség őrizetbe vette.

Hóesés Olaszországban

Az olasz hegyeket ké méteres hó lepte el.

(Róma, július 10.) Nápolyon óriási vihar vonult vég és a kikötőben levő hajókat csak nagy nehezen sikerült lehorgonyozni. Egy hajó mégis elszakadt és veszedelemmel fenyegette a közelben lehorgonyzott hajókat, de kárt nem tett bennük. Két bárka elmerült, de, hogy emberek is elvesztek-e volna velük együtt, azt még nem sikerült megállapítani. Novarrai jelentés szerint a Formazza völgyében hó esett. A hegyekben a hó majdnem ké méteres mágasságot ért el. Piacenzában is heves vihar dúlt és a nagy esőzések az utak egy részét elárasztották. A jégverés Piacenza környékén nagy kárt okozott. Felsőolaszországi jelentések szerint Domodossola és az Adda völgy vidékén szintén havazott. A Pó és más folyók vizállása így megnövekedett, hogy komoly vízáradságtól kell tartani.

Kik bolcogulnak Amerikában?

Hasznos tanácsadó szerencsétkeresők számára. — Az újvilágban sem hevernek a dollárok az uccán.

Volt egy idő, amikor az volt a köztudatban, hogy Amerikában mindenki megtalálja szerencsétjét. Elég, ha valaki anrít összekuporgat, hogy hajójegyet megválthassa és a többi már magától jön.

Lassankint azután ebből kiábrándultak az emberek. Ma már mindenki tudja, hogy a tengeren túl nagyon kemény munka, sok küzdelem, elszántság türelem kell még valahogyan zöldre vergődik. A dollárok nem hevernek az uccán, azokat tiz kézzel kell kikaparni a föld alól.

Akik már megjárják Amerikát, azok sok hasznos tanácsot tudnak adni a kivándorlóknak, amelyeket a saját kinos, kelleetlen tapasztalataik árán szereztek. Ilyen ügyes utmutatásokkal kíván szolgálni egy Drezdában megjelent könyvecske. Sokan érdekes megfigyelés van benne. Alább közlünk néhányat.

Az amerikai illetlen sok tekintetben eltér a mi szokásainktól. Ha az ember a főök irodájába lép, egész bátran fenntarthatja kalapját. Ez nem illetenség. De p. o. a liftben — a hölgy is van benne — le kell enni a kalapot. A liftet ugyanis zobának tekintik, az irodát nem nőknek nem kell kezdet csókolni. Ha férfiakat üdvözlölnék, nem illik a kalapot levenni. Az uccána férfi megy a külső oldalon, a nő a ház mentén haladnak. A beszélgetés közben nem szabad panazkodni, a rossz viszonyokat emlegetni, mert az amerikai rögtön azt hiszi, hogy meg akarják pumbolni és nagyon kimért, begombokozott lesz.

Aki valamely parhoz ért, az még csak elvergődik valahogy. De mihez kezdjen a nem iparos? Kezdetben nem igen lehet válogatni senkinek sem. Let tehát házaló. Aki ügyes, élelms, — megélhet. Sokan kezdték már mint újságkiadó, vagy ucai lapárutók és rövid idő múlva már saját kis üzletük volt.

Mozgékony emberek mint ügynők jelentékeny jövedelemre tehetnek szert. Izzetek, gyárak, kereskedők szívesen alkalmaznak ügynőket; má kérdés azután, hogy a reklám lazában ki tud oly ötletekkel, figasokkal dolgozni, hogy az érdeklődést, a figyelmet magára vonja. Ügynök, aki elájul, félig holtan fetreng az uccán és akit az összesereglettek közül valaki valamit itallal egy pillanat alatt magához térít, — már nem szokatlan dolog. Persze a kettő — üzletárs, ugyanannak a cégnek dolgoznak. Csinos nők for más lábain megfeszülő harisnyákon egy cég kivilágított hirdetése; hófehér vállakon egy másik cég tetovált reklámja mind-mind ötletek, amelyek — pénzt érnek.

Aki valamilyen hangszerhez ért, ha egyedül van, órákat adhat, az uccákon, óráll hangversenyeket rendezhet; vagy többen zenekart alkotnak és finnépélyes alkalmakkor ajánlózhatnak. Valami különleges egyenruha mindig jó ajánlólevél.

Nagyon keresik a jó ügynőket.

Ket a biztosító társaságok Amerikában. Mindenre és minden ellen biztosítják magukat az emberek.

Bosporuszi álom Aradon az Aulich-utcában

Ahol a detronizált Kalifa arcképet őrzik. — Szultánok ajándékai Berger Károly hegedűművész lakásán. — Az aradi származású művész keleti kincsei.

(Saját tudósítónktól.) A júliusi forráság bágyadtan fekszi meg az Aulich Lajos-ucca ájult házait s a hűs kapuboltozatok alatt elszenderült gyermekek álmai mögött mákonyos mesék valósága káprázik elém a Lovarda-uccasarkj egy emeletes öreg ház egy misztikus félhomályba burkolt kicsiny szobájában, ahol Berger Károly hírneves csodahegedűs élete folyását szüri át az emlékezések turbináin két megható melegségű szív: a művész szülei. Gazdag fiókok mélyéből robogva áthaladt dicsőségállomások egy-egy drága emlékei: ezüst veretes borostyáncsibuk, antik aranytalpazaton nyugvó értékes angol-majolika kávéscsésze, gyöngyház berakású ébenfából készült homokjáró cipők, antik vázák és szobrocskák, egy tömör óaranyból készült régi régi jemen-köves arab gyűrű: a kalifák és török hercegeknek ajándékai köszöntenek és az őshajju, jószágos szülők lelkéből ragyogó sugarakban ável át a múltból egy csodálatos karrier feléig már megfutott utja.

Akinek szultánok a barátai.

A padlón és kereveten drágasivári, kurdisztáni és szíriai szőnyegek: a volt török trónörökös ajándékai. A kicsiny íróasztalon hatalmas ezüstserleg, rajta a felírás: Berger Károly csodálatos művészetének a Logé Bene-Berith páholy. Constantinople, 1922. És egy csomó egzotikus öltözetű férfi arcképe: Abdul Medjid, a száműzött Kalifa német, VI. Mehmed szultán vejének, Izmail Csakinnak német, az arab szultán fiának, Abdul Medjidnek angol, Mehedin herceg arab, az utolsó török szultán szárnysegédének, Ekrem Rüşchidnak török és Massar kapitánynak, a török hadiiskola tanárának török nyelven Berger Károlynak, a barátnak didikált arcképei. A falon egy hatalmas olajpórtér, Berger Károly frakkban, álla alatt a hegedűvel. Éles, keményvonású, szép férfiarc: én már így találkozom az uralkodók kegyeltjével, aki Aradról indult és a messzi Keleten aratta le tüneményes művészetének babérait.

Ahol a karrier kezdődik.

Már kilenc éves korában néhai Unger tanár úr növendéke volt a kis Károly, — mondják kedves előzékenységgel a nagy művész szülei, akiknek megremeg a hangjuk, a boldogságtól könnyes lesz a szemük, amikor egymást tülkítik a szeretetben, — a „fiúrol“ beszélnek. Ugy mondják, hogy: a kis Károly. — A kis Károly nagy tehetsége már gyermek

Az is igaz, hogy rengeteg ügynök van, de aki szívós, kitartó, mindig talál feleket.

A könyvecske szerzője különösen arra figyelmezteti a kíváncsiakat, hogy csak az induljon utnak, aki teljesen egészséges, aki bírja a nyelvet és aki

még nem mult el 35 éves. Az idősebbek Amerikában már öregeknek számítanak.

Tehát mindent nagyon jól meg kell fontolni; és aki mindent nagyon jól megfontolt, hacsak biztosra nem megy, — jobb, ha itthon marad.

korában mutatkozott, tizenhárom éves korában tökéletes művészetel játszott a Paganini „Boszorkánytáncát.“ Érettségi után Arad város ezer koronás ösztöndíjával Bécsbe került fel a kis Károly, ahol Sefcsik Ottokár mesteriskolájában tanult. 1911—1912. években volt Sefcsik mester növendéke a kis Károly, aki már a második évben megkapta mester-oklevelet. Ekkor indult el a dicsőség útján a kis Károly, aki rövidesen mint Berger Károly, a tüneményes csodahegedűs lett ismeretes a kontinensen.

A háboru sorompója a dicsőség útján.

Svájc, Németország, Páris voltak az első dicsőség-stációk — 1913. december 17-én Zichy Géza gróffal, a hírneves félkezű zongoraművész szel együtt Aradon adnak koncertet. Óriási siker, a kritika már a zenit magasságáig jósolja Berger Károly útját, amikor kitör a háború s a gyűlölet sorompója lezárja a dicsőség útját. Berger Károly megtorpan, feljebb, halálos opusok sirnak fel a hegedűből, most, csak most lehetne igazán száguldanivaló... de a határokon már ágyuk zenéinek, jajsavak és síkoltások szimfóniáját játszatja a halál... el kell hát búcsuzni a hegedűtől és az álmoktól. Berger Károly katonára lesz és a békét várja. Nagyon sokáig várta és amikor a forradalom idején újra visszakérült Aradra, itthon egy levél várt rá. A levél Sydneyből jött, Johnes Heath zongoraművész küldte, aki Ausztráliába hívta Berger Károlyt. Közben újabb forradalmak történtek és Berger Károly mellé visszaszegődött a szerencse.

Berthelot ajánló levele

Berthelot, a francia megszálló csapatok parancsnokának tiszteletére bankettet ad Aradváros. Az estélyen fellép Berger Károly is, akinek a művészetét pohárköszöntővel köszöni meg Berthelot tábornok. 1919. tavaszán aztán egy koncert keretében elbúcsuzik Aradtól Berger Károly, akit ekkor már ellenállhatatlan erővel vonzott Kelet varázsa. A hajón — szerencséjére — összetalálkozik Berthelot-val, aki közbe veti magát a Konsztantinápolyt megszálló ententes csapatok parancsnokságánál, ajánlólevéllel látja el a művészt, akit aztán a francia kolónia szeretetbe fogad és támogatásába vesz. Itt a véletlen összehozza régi erdélyi ismerősével Ódenburg Kálmán dr. szultáni fogorvossal, akinek a házában szokták lebonyolítani tiltott mulatozásait a török udvar méltósága. Egy ilyen mulatozás alkalmával házikoncertet

ad Berger Károly. Csodálatos tehetsége valósággal lenyűgözi a jelenlévő hercegeket. A trónörökös fia lelkesedésében meghívja a portához. A szultáni udvarban adott hangversenye aztán újra megnyitotta Berger Károly dicsőségének félbeszakított útját.

A Kalifa öpusza.

Egy keleti himzéssel díszített vörösselyem írómappa az utolsó török trónörökös és kalifa nagybecsű ajándékát őrzi. A művész felkű nagyur, amiért Berger Károly szívós erejével és művész tudásával elpalántázta Keleten a Nyugat modern zenéjét és a kalifa fővédnöksége alatt a 10 esztendő kis Nedjed Remzi herceg és a 11 éves Ferhunde Remzi hercegnő növendékeivel óriási sikerrel koncertet ad, hálából egy sajátkezüleg kötözött és a kalifák ritka kézjeggyel, a „tugrával“ ellátott „Elegie“ című zongoraszerzeményét adja ajándékba a művésznek, akihez a félhold akkor még hatalmas ura így dedikálja három ives szerzeményével: „A mon cher maitre, Charley Berger. Abdul Medjid.“

És most tanul és álmodik Berger Károly.

De egy napon aztán ismét megszakad az álom. A szultán és a kalifa menekülni kényszerülnek. Berger Károly is menne velük de a már extrónörökös a fejét rázza: Berger Károlyra még a munka betetőzése vár. És a művész marad. Fehér burnusz arabok tevékre rakják málháit és a művész a Boszporusz partjára, a Grand Rue de Pera negyed szíriai részébe költözik: tanítani, tanulni és álmodozni az Aranyszarv csillogó pazarágában...

... Eddig hallom a valóság meséjét az Aulich Lajos-uccai szobácska misztikus félhomályában, ahol drága keleti szőnyegek és elefántcsonttal kirakott ébenasztal mellett ülök és fejem fölött egy antik mecset-mécs bronz figurái mögött szűrődik a tompa fény... és szinte fáj, hogy valahonnan nagyon-nagyon távolról hirtelen idáig a Boszporusz titokzatos csodája álmáig döbbsen rám és utánam nyúl egy messzi toronyóra fáradt kongása...

Pénzes Artur.

KÖZPONTI ÉTTEREM
mint a konyha
KIS ADAG ÉTEL BŐL
40% engedmény.

Tiszta Aradot!

Panasz a köztisztasági intézmények csődje miatt.

(Saját tudósítónktól.) Megszívlelésre méltó panaszos levelet kaptunk, amely szomorú igazságokat tár fel, s amelynek orvoslása sürgős és halaszthatatlan. Az írás ezt mondja: A medárdusi baba — nem kis bosszúságára az uccaseprőknek — úgyahogy mégis csődöt mondott s ezen a héten már kánikulai hőség tikkadt a város felett. Természetes, hogy az első forró napsugarak egykettőre felszikkasztották a huszonöt napos esőzések pocsétait s másnapra már tengernyi port vertek fel az uccákon robogó járművek, ami kedélyes arizonai jellegű kölcsönzött ennek a városnak. Az uccaseprőknek azonban úgy látszik tetszik ez a helyzet, álmos baktatással csak itt-ott tünedezik fel egy-egy öntözőkocsi, de az is csak farkpermetezéssel pásztáz egy-két forgalmasabb utcát, aztán ismét aludni tér egy netáni égi zápor csökönyös reményében. Persze, a „felocsolt” járdák már egy félóra múlva szárazak s ennek az enyélgő öblözgetésnek mindössze ha annyi értelme volt, hogy egy félutcat fehérpő ment tönkre tőle. Ez a délelőtti órákban történik, a déli rekkenő hőség és a délutáni pihenő órák alatt aztán ki sem gondol a súlyos adókat fizető járókelőkre, akiknek szemébe, fülebe, szájába és ruhájára millió számra rakodnak le a bacilusokkal fertőzött porszemek.

Ugy tudjuk, hogy a városi költségvetésben meglehetősen nagy összeggel szerepel a köztisztaság: az utak rendbentartása és locsolása. Ugy tudjuk, hogy a városi köztisztasági hivatalnak eleendő öntözőkocsi és alkalmazott áll rendelkezésre. Hogyan lehetséges tehát, hogy amikor tenyérnyi felhők sem kacérkodnak az égről, sehol egy öntözőkocsi vagy ha fel-feltünedeznek is itt-ott egy, az vagy csak átszáguld egyes utcákon vagy olyan siralmasan csurgatja végig a járdákat, hogy két perc múlva már semmi sem mutatja ennek a fölületes igyekezetnek a nyomát. Vagy még egy eset: a Maroskorzót például már hetek óta nem seprték, a regattaházak körül megdöbbenő szemét és piszok. Szinte elcsudálkozik az ember, hogy egy ilyen nagy, rendezett városban ilyesmire is lehetséges. Pedig olyan egyszerű volna ezeken az állapotokon segíteni, mert csak arról van szó, hogy az uccaseprők és öntözők szigorú ellenőrzés mellett végezzék munkájukat. Mert elvégre egészségünk feltétele mellett nem lehet közömbös, hogy egy átutazó idegen milyen impressziókat szerez a jelenleg nálunk uralkodó köztisztatartalansági állapotokról.

HA LAPUNK részére közölni valójav, telefonon is bemondhatja. TELEFON SZÁM 151.

Főhercegek barátja aranylakodalma ül.

Pécsely Elek, néhai József főherceg bizalmas embere aranylakodalma ment mond a híres ágyai vadászatokról, az 1869-iki kisjenői árvízről, régmúlt idők elmosódott emlékeiről. — Egy marék hervadt levendula, hogy el ne feledjük a multak illatát...

Tabló: aranylakodalom. Kis, finomlábú asztalon szép rózsacskor, 50 szál fehér rózsa, aranykalász, apró mirtuszkoszorúkkal. Az asztal mellett ül az aranylakodalmas házaspár: Péczely Elek nyug. főszolgabíró és neje Némethy Vilma. Körülöttük fiaik, leányaik, vejeik, menyek, unokáik, számszerint huszen. Ritka, megilletődött hangulatu stációja egy hosszú, szép életutnak... A tisztas, ősz fürtök glóriát vonnak Péczely főbíró ur és hitvese feje köré s a gyors vonalakkal felvázolt jelenet a családi élet apoteozisává magasztosul előttem, a kívülről jött, ceruzás idegen előtt, aki mint a Nyilvánosság profán nagyköveve állók a mult, jelen és jövő folyamatoságának csoportba gyűlt szimbolumánál.

— Engedelmet főbíró ur, a szomorú Jelen szívesebben kutat a Mult hangulatai között, mintsem a Jövő sivárságát firtassa. Egy kis békebeli andalgás okából jöttem, emlékekért, régi esetekért, miegymásként, kérem főbíró ur, adjon nekünk egy marék hervadt levendulát, hogy el ne feledjük az illatát a multnak.

— És az öregur régi leveleket, fényképeket szed elő a ládafiából:

— Ez itt László főherceg fényképe.

Csinosarcu, egyenruhás, érdemrendes fiatalember képe. Tipikus Habsburg-arc.

Tragédia az ágyai erdőben.

— Ott kell kezdenem — meséli Péczely bácsi — hogy kisjenői szolgabíró koromban, meg azután is sokáig bizalmas embere voltam a megboldogult József főhercegnek, aki csaknem minden esztendőben az aradmegyei Ágya környékén vadászott. Ezek a híres, nagy vadászatok még ma is emlékeztetnek a megyében. Egy ízben József főherceg lehozta magával fiát, az ifjú László főherceget, akit az ágyai erdőben tragikus kimenetelű szerencsétlenség ért. Vadászfegyverének ravasza egy faágban megakadt, a puská elcsúszott és a golyó a főherceg felső combjába fúródott. A szerencsétlen királyi herceg néhány hét múlva bele halt sérüléseibe és akkor József főherceg sajátkezűleg irt levélben köszönte meg nekem önfelelőző fáradozásaimat, amelyet fia baleseténél tanusítottam. Ugyanekkor elküldte a megboldogult László főherceg fényképét azzal, hogy amikor azt nézem, jusson eszembe, hogy a főhercegi család hálával és köszönettel gondol reám. Azóta József főherceg minden, még a legbizalmasabb természetű ügyébe is beavatott és gyakran kérte ki véleményemet, tanácsomat.

— Valami kevésbé szomorú a főhercegről... — kértem.

A megtérlált bécsi szinigazgató.

Péczely bácsi szája körül a jóízű emlékezés finom mosolyrncái gyűrűztek, amint beszélni kezdett:

— Egy vadászat alkalmával a főherceg vendégül látta Jannert, a bécs „Ring Theater” kitiűő igazgatóját, aki kedélyes ember lévén, ötleteivel és egyes urak rovására elkövetett tréfáival nagyszerűen mulattatta az előkelő vadásztársaságot. József főherceg, hogy a sok csipős csinytevést viszonozza, valóságos összeküvést szőtt Jannert ellen. Ejszakára két virgonc malacot helyeztetett a szinigazgató ágyába, a lepedő alá és a társaság a szobába nyíló ajtók mögött leste a hatást. Este Jannert elbucszott a társaságtól és szobájába tért aludni. Az urak, József főherceg vezetésével az ajtók mögött vártak... Mikor a szinigazgató ágyba feküdt, a lepedő alatt alvó malacok persze éktelen sivitásba kezdtek, Jannert rémülten ugrott a szoba közepére és ebben a pillanatban kitérültek az ajtók, a főherceg és társasága harsogó kacajjal tapsoltak a szépen sikerült jelenetnek.

József főherceg akisjenői árvízveszelemben.

— És felszakadtak az emlékezés zsilipjei. A békebeli öregur agyában régi, fakult képek elevenedtek, a szavak a szíven keresztül folyva tödultak már az ajkára:

— Kisjenői főbíró koromban, 1869-ben, az volt csak az árvíz. A Körös 50 helyen törte át a gátját és a rohanó ár előtűtte az egész kisjenői járást. Reggelre befagyott a víz és az egész járás olyan volt, mint egy nagyon szomorú korcsolyanálva, melyen em-

berek, állatok, házak, értékek sikkottak a megsemmisülésbe. József főherceg éppen az ágyai kastélyban tartózkodott és a szerencsétlenség hírére besónakázott Kisjenőre. Innen távatban értesítette öfelségét a szörnyű katasztrófáról és még aznap megjött a sürgönyválasz:

József főhercegnek

Kisjenő.

„A veszély elmúltáig okvetlen maradj a helyszínen. Mindent kövess el a szerencsétlenség és nyomor egyhítésére

Ferenc József.

— És József főherceg éjjel-nappal ott volt, ahol legnagyobb a veszély. Bejárta cölínakomon az árterületet, dolgozott, mentett, intézkedett. Két napi órási erőfeszítés után sikerült a vizet a Körösök medrébe visszazoritani. Lucskosan, fáradtan érteztünk meg Kisjenőre, ahol Omos alispán parancsnokolt. József főherceg az alispán elé haptákba vágta magát és tréfásan jelentette:

— Alispán urak tisztelettel jelentem, a veszély elhárítottuk!

... Gyermekek, unokái és én, a ceruzás idegen hallgattuk a mult aranykődbe burkolt meséit és önkéntelenül is gyermekkorom képes meséskönyvet jutottak eszembe: „Nagyapó meséi”. És nekünk, a jelenkor rádiós, idegbeteg, dekadens gyermekeinek olyan nagyon jól estek ezek a szeretet szűrőjén, rossz idők rostáján átszűrt arany színű mesék.

Gárdos Sándor.

Halálos hóhullám Amerikában.

(Berlín, július 10.) Csikágóból nagy hóhullámokat jelentenek. A hőmérséklet 91 Fahrenheit fokra

emelkedett. Napszárás következtében többen meghaltak.

Felrissítésre vár az aradi népesedési hivatal.

Uj alapokra fektetik a be- és kijelentéseket.

(Saját tudósítónktól.) Arad város közbiztonságának és közigazgatásának egyik legfontosabb szerve a népesedési s bejelentő hivatal. Itt van nyilvántartva a város minden lakója és ha valakinek szüksége van egy városi polgár pontos lakcímére, azt a bejelentő hivatalban tudhatja meg. A városnak ez a fontos hivatala, azonban olyan állapotban van, hogy csak hosszas várakozás és sok kellemetlenséggel járó körülményes uton nyérhető felvilágosítás. Amióta az új közigazgatási törvény a rendőrségtől a város hatáskörébe sorozta a népesedési hivatalt, Sabau Kornél, a hivatal főnöke, mindent elkövet, hogy a tudakozódást meggyorsítsa és a hivatalt európai nivóra emelje. Ennek azonban sok akadálya van. Tíz ember dolgozik

a főnök keze alatt, akik közül néhányan még a kellő kvalifikációja az ügyek intézésére, azonkívül a nyilvántartási könyvek és regiszterek olyan állapotban vannak, hogy egy névnek a kikeresése néha órákat vesz igénybe. Még április hónapban Sabau Kornél javaslatot tett a város vezetésének, hogy az ügymenet meggyorsítása érdekében 320 regiszterre van szüksége a hivatalnak, hogy minden uccának lakói külön könyvben legyenek bevezetve, azonkívül 30 darab index szükséges. A hivatal főnöke kötelezte magát, hogy ha megkapja a szükséges könyveket, egy-egy hivatalnok óránként 240 ügyfelet tud kiszolgálni. Ezzel szemben ma az a helyzet, hogy szerencse, ha óránként egy embert kielégítenek.

A város a mai napig nem választott Sabau Kornél előterjesztésére és ez az oka, hogy ha valakinek személyazonossági igazolványra, bejelentésre és egyéb hivatali ügykörébe vágó iratra van szüksége, úgy kénytelen napokon keresztül órák hosszát várakozni a népesedési hivatal előszobájában.

Höfer 3 izzadás ellen sárga csomagolásban valódi

Sztrájkba lépnek az aradi kofák.

Elégedetlenek az aradi piac szigorú megrendszabályozásával.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség piaci ügyosztálya mint ismeretes, szigorú rendszabályokat léptetett életbe a piaci drágaság letörése érdekében. Elsősorban megakadályozta, hogy az árusítók Ujaradról a termelők-től vásároljanak, akik különben saját maguk hozták volna be Aradra termékeiket. Az aradi piaci drágaságot ugyanis mindig az idézte elő, hogy a termékek csak harmad, vagy negyed kézből jutottak a közönség kezébe. Az elővásárlási tilalom szigorú végrehajtásának csakhamar meg lett a jótékony hatása. Napról-napra olcsóbbodtak az árak s ma már minden piaci élelmiszer elérte a rendes nyári árak szintjét. A rendőrség azonkívül szigorú razziákat tart naponta és megakadályozza, hogy engedély nélkül árusítsanak élelmiszert. Az élelmiszerárusítók természetesen nagyon kellemetlenül érinti a rendőrség szigorúsága, mert többé nem áll módjukban, hogy uzsoraárakkal zsarolják a közönséget.

Ma aztán merész tette határozták el magukat. Küldötték fel *Oprita* komisszárt, a piaci rendőrség vezetőjét és bejelentették, hogy ha nem engedélyezi az ujaradi elővásárlást, úgy kénytelenek lesznek sztrájkba lépni. *Oprita* komisszár a legerélyesebben utasította vissza a kérést és kijelentette, hogy nem áll utjába a kofák sztrájkmozgalmának. A viszontelárusító kofák sztrájkja különben sem érintheti a város közönségét, legfeljebb az lesz a következménye, hogy az árak még nagyobb mértékben olcsóbbodnak az aradi piacon.

Misoga visszaiött.

Személyi okok miatt vált meg Fekete társulatától.

(Saját tudósítónktól.) Színházi körökben nagy meglepetést keltett, hogy Fekete Mihály néhánytagu temesvári szintársulatát váratlanul otthagya Misoga László is, aki hat héttel ezelőtt azért szerződött el Fekete Mihályhoz, mert Aradon nem kapta meg a lejátszott előadások után sem illetményeit Maurer Bélától. Misoga már napokkal ezelőtt tárgyalásokat kezdett az aradi konzorciummal és bejelentette, hogy nagyon szívesen vendég szerepelne az aradi színházban feleségével, Barna Ancyval együtt, ha azt lehetővé teszik számára. A konzorcium örömmel fogadta Misogát, aki ma reggel Aradra érkezett és meg is egyezett, hogy már vasárnap délelőtt próbál Barna Ancyval együtt és este játszik Aradon. Misogától megkérdeztük, hogy melyek azok az okok, amelyek miatt a „jól menő” temesvári színházat otthagya, Misoga ezt mondta:

— Személyi okok. Nem lehetett kibírni tovább, erre azonban többet igazán nem mondhatok s csak azt tehetem hozzá, hogy Aradra a legnagyobb örömmel jöttem vissza. Nem érzem, hogy most már itt maradhatok egészen az új szezon kezdetéig. Gázsi-ügyek miatt hagytam el Aradot, s Temesvárról pedig személyi ellentétek üldöztek el a feleségemmel. Barna Ancyval együtt. Temesváron még

maradhatok egészen az új szezon kezdetéig. Gázsi-ügyek miatt hagytam el Aradot, s Temesvárról pedig személyi ellentétek üldöztek el a feleségemmel. Barna Ancyval együtt. Temesváron még

gázsi tekintetében tulkivétben is vagyok, amit holnap visszafizetek és most már a legszerényebb körülmények között is Aradon maradok, csak a közönség úgy szeressen, mint eddig.

Aradmegyei földbirtokosnő póre egy zsidólánnyal

Kintzig Ferencné visszavont ajándékozása, mert az örökbefogadott leány zsidó-származású volt.

(Saját tudósítónktól.) Nem mindennapi érdekességű polgári pörben döntött a budapesti törvényszék, amelynek szereplői általánosan ismert tekintélyes aradmegyei birtokosok. Paikert Henrik volt aradmegyei birtokos több mint tizenöt esztendőn keresztül nevelt a házában egy Goldstein Hajnalka nevű zsidóleányt, akit a szüleitől vitt a házába. A leány ott élt a birtokon, ott is nőtt fel és amikor huszonegyedik életévét betöltötte, a dúsgazdag Paikert Henrik örökbe fogadta. Goldstein Hajnalka áttért a katolikus hitre és így lett belőle Paikert Angéla.

1920. karácsonyán Paikert Henrik Angélát, mint leányát mutatta be özvegy Kintzig Ferencnének, akinek neve Aradon még ma is jól ismert. Özvegy Kintzig Ferencné, született Kintzig Ilona, Kintzig János aradmegyei földbirtokos és volt főispán luga, aki unokafivéréhez, néhai Kintzig Ferenchez ment nőül. Aradon is volt a főútvonalon több háza özvegy Kintzignének, amelyek azonban már hosszú évekkel ezelőtt gazdát cseréltek. Özvegy Kintzig Ferencné egyébként nagynénje Paikert Henriknek és a csehszlovákiai Jánosiban 2000 holdas birtok tulajdonosa. A földbirtokosnő módfelett megszerette Angélát és ott tartotta a birtokán, amely meglehetősen elhanyagolt állapotban volt. Paikert Angéla nagynénje bizalmából önállóan vezette a birtok ügyeit és olyan kitünő eredményeket ért el, hogy özvegy Kintzigné a leánnyal szemben érzett hálájának leróvásaként a közjegyző előtt ajándékozási okiratot írt alá, amely szerint Paikert Angélának 15 vagon búzát és 150.000 cseh koronát ad ajándéknak.

A következő évben Paikert Angéla megismerkedett Zsuk Gyula budapesti tőzsdebizománnyal és az ismerkedésből rövidesen házasság lett. Angéla ekkor a nagynénjéhez fordult és kérte, hogy az ajándékozási szerződésben foglalt összeget fizesse ki részére. A nagynéni azonban megtagadta a pénz kifizetését és hallani sem akart az ajándék kiadásáról, sőt érvénytelenítési keresetet adott be a törvényszékhez, amelyben kijelentette, hogy Paikert Angéla visszaélt a bizalmával, őt rászedte, üzleti érdekből vitte az ügyeit és ami pedig szerinte a legsúlyosabb: — félrevezette.

A kereset szerint, a leány, amikor a nagynéni a házába fogadta,

azt mondotta, hogy ő Paikert Henrik sógorának természetes leánya és végül kisküld, hogy egy zsidó házaspár törvényes gyermeke, akit Paikert Henrik úgy fogadott örökbe, hogy ahhoz a felesége hozzá sem járult. A bíróság azonban elutasította özvegy Kintzig Ferencné keresetét és indoklásában kifejti, hogy a tanúk mind azt igazolták, hogy Paikert Angéla a legnagyobb önfeláldozással és önzetlennel kezelte Kintzigné

birtokát, félre nem vezette a nagynénjét, mert maga Paikert Henrik aradmegyei birtokos. — akitnek Keresztiesen volt birtoka. — mutatta be őt leányként. Ha ezekben a személyes dolgokban, — mondotta az indoklás, — a tévedés bizonyítható is volna, az érdemtelenség szempontjából névleges körülménynek nem tekinthető és a bíróság nem veheti tudomásul a felperesnek azt az érvét, hogy az elmaras zsidó származású.

Sugár Terit elgázolta egy bérkocsi

A temesvári szinigazgatóné súlyos balesete.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül súlyos baleset érte Fekete Mihályné, Sugár Terit, a temesvári színház igazgatójának feleségét, a kitünő és Aradon is ismert, jónévű színművésznőt. Sugár Terit hetek óta a temesvári Bega-szsanatóriumban kezelték súlyos idegbajával. Tegnap délelőtt hagyta el gyógyultan a szanatóriumot és ugyanekkor súlyos baleset áldozata lett. A szanatórium közelében a kocsiuton akart átmenni, amikor egy kétlovas bérkocsi közeledett feléje. A meglehetősen rövidlátó Sugár Teri nem vette ész-

re a kocsit közeledését s nyugodtan haladt tovább az uttesten. Ugy lát-szik, a kocsis is későn vette észre az uttesten menő Sugár Terit, akit a gyors tempóban haladó lovak elütöttek s Sugár Teri végigzuhan a kövezeten. Az elgázolás következtében Sugár Teri súlyos sérüléseket szenvedett. A kocsis felvette kocsijára az alig ziháló Sugár Terit és visszavitte a Bega-szsanatóriumba, ahol megállapították, hogy súlyos láb, kéz és mellzúzódásokat szenvedett, s ismét ápolásba vették. Sugár Teri néhány heti kezelés után fog ismét lábbaállani.

Művészet.

* Az aradi színház heti műsora. Vasárnap délután fél 4 órakor: *Arendás zsidó*. Este fél 9 órakor: *Marica grófnő*. (Betezh Béby, Fratta Géza, Misoga László s Barna Ancyval felleléseivel.) Hétfőn: *Orlow*. Kedden: *Marica grófnő*. Szerdán: *Csókos asszony*. Csütörtökön: *Dolly*. Pénteken, szombaton és vasárnap: *Miami*. (Operettújdonosság.)

* Utolsó előadás lesz a téli színházban vasárnap délután, amikor a műszaki személyzet jutalomjátékképpen az „*Arendás zsidó*”-t adják Kiss Mariska és Győző Alfréd vendégfelleléseivel.

* A diadalmas *Orlow* kerül színpadra hétfőn Betezh Bébyvel, Fratta Gézával, Misogával, Barna Ancyval és a társulat legjobbjaival.

* A nyári színházban tartják a színház előadásait vasárnap estétől kezdődően az ismét bekövetkezett szép időre való tekintettel. Jegyek elővételben az összes előadásokra a téli színház pénztáránál.

* A vilnai zsidó szintársulat, ez az európai híru drámai együttes há-

rom estén át játszik az aradi nyári színházban. Szombaton, 17-én kezdik meg vendéjátékukat és az első estén *Osip Dymov*, a világhírű orosz író „*Szomorúságának éneke*” című 3 felvonásos tragikomédia kerül színpadra. Vasárnap, 18-án Sch. An-Sky „*Két világ között*” (*Dybuc*) című darabját játsszák. Kedden, július 20-án lesz az utolsó előadás, amikor a „*Zöld mezők*” idillikus zsidó népszínmű kerül színpadra. Jegyek elővételben már keddtől kezdve válthatók.

EGYEDÜL

az orvosok által ajánlott híres párisi arcviz

„VISAGINE ADELINA PATTI”

használatát által mulik el az arcviz fénye és az arcviz zsirossága.

Kapható: gyönyörű szertárak, drogériák és illat- és parfüm-árakban, ha megrendelhető: fűtőakaból:

Visagine

„ADELINA PATTI”

Timșoara, Piața Plevnei No. 3.

VÁNDOR-színház

zsufolt nyári raktár miatt a legdivatosabb mosó, creppek, grenadin, marocain taftalin stb. **kelmék szenzációsan olcsó árban lesznek árusítva.** :: Tegyen próbavásárlást. Vidékre mintákat küldök.

H I R E K.

Meghívó

a csütörtöki tanácsülésre

Ma szétküldték a meghívókat a csütörtöki, július 15-én délután tartandó rendkívüli tanácsülésre. A tanácsülés délután 5 órakor kezdődik s tárgysorozatán csak a használatlanul sürgős ügyek szerepelnek. A program a következő: 1. Ülés megnyitása, a múlt tanácsülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. A közlekedésügy kérdése. 3. A víz megjavítása. 4. A Victoria takarékpénztár által a Diesel-motor megvásárlására hitelezett összeg biztosítása. 5. Javaslatoz és interpellációk. A fontos tárgysorozatra való tekintettel a polgárság körében nagy érdeklődés nyilvánul meg az ülés iránt.

— A bécsi román követ Bucurestiben. Bécsből jelentik: Mitilineu bécsi román követ ma szolgálati ügyben Bucurestibe utazott.

— Kölcsönös szerződés Románia és Csehszlovákia között. Prágából jelentik: Filidor prágai román követ és Girza külügyi osztályfőnök ma kicserélték a Románia és Csehszlovákia között a kölcsönös jogsegélyről és a közszolgáltatásról szóló szerződés ratifikált példányait.

— Feljelentették az inzultáló prefektust. Bucurestből jelentik: Meisner kamarai korelnök feljelentést tett az ügyészségen Milcovanu dolji prefektus ellen, aki a kamara folyosóján tettleg inzultálta Cita Davila nemzeti párti képviselőt. Davila provokálta Milcovanut, akit segédei diszkvalifikálni akarnak.

— A képviselők fizetése. Bucurestből jelentik: A parlament tagjai kérték az elnökséget a képviselők napidijának 1000 lejre, a pótlékok díjának 300 lejre és a fizetéseknek 10.000 lejre való felemelését.

— Mezerősítették a bihari választást. Egy, a fővárosból ma d. u. ide érkezett előkelő politikus kijelentette tudósítónk előtt, hogy a biharmegyei választások ellen beadott petíciót végleg elvetették. Ennélfogva dr. Lazar Aurel nem jut mandátumhoz.

— Megdrágult a kenyér Franciaországban. Párisból táviratozzák: A kenyér ára 2.50 frankról a frank esése következtében 2.60 frankra drágult.

— Új zavarok Portugáliában. Lisabonból jelentik: A politikai helyzet rendkívül zavaros. A hadsereg Costa Gomez tábornok ellen foglalt állást, követelve lemondását. A kormányt egy három tábornokból és két tengeragyából álló bizottság fogja megalakítani polgári személyekből.

— A mézárások a husmaximálás megszüntetését kérik. Ma délelőtt az aradi husiparosok küldöttsége dr. Székely Aladár vezetésével felkereste dr. Robu János polgármestert, s kérte a polgármester intervencióját aziránt, hogy a husmaximálást függeszék fel és a húst tegyék szabad kereskedelem tárgyává. Előadták, hogy a temesvári városi tanács hasonló módon járt el. A polgármester a husiparosok kérelmére egyelőre nem adott választ, azonban hétfő délelőtti egybehívta az ármaximáló bizottságot, s annak a véleményét kéri ki.

Kisjenő egykori urnője nyolcvanéves.

Magyarországon ünneplik néhai József főherceg feleségét.

(Budapest, július 10.) József királyi hercegasszony édesanyja, Klotild hercegasszony, aki a háború előtti időkben nyaranta látogatott a főhercegi család akkori kisjenői uradalmába, s Kisjenő népe nemcsak ismerte, de tisztelettel vette körül a jóságos főhercegasszonyt, ma ünnepelte meg nyolcvanadik születésnapját. Az ünnepség, mely Alsóuton folyt le, teljesen szíkköri volt, mert orvosai rendeletére kimélni akarták a magas kort ért matróna testi erejét. Az ünnepeket küldött szeretetteljes megemlékezések mellette azonban rengeteg levél és távirat sorából áradt Alsóut felé, mert Klotild királyi hercegasszony mindenkor népszerű és kedves személynység volt a magyarok előtt.

Nemcsak azért, mert az ura, néhai József főherceg magyar érzésével általános szeretetet vívott ki, hanem a maga érdemei miatt is. És az emberek, — de különösen a magyarok — végtelenül hálásak tudnak lenni azokkal szemben, akik szeretettel áruháznak el iránta. Klotild királyi hercegnő, mint Lajos Fülöp francia király leányának gyermeke, Neuillyben született, ugyanott, ahol hetvennégy esztendővel később a Trianonban aláírt békediktátumot a magyar béke delegációnak átnyújtották. Klotild hercegasszony francia nő léte teljesen elmagyarosodott s a magyar nemzet mindig méltányolta azt a nagy utat, amely a francia királyi palotától az alsóti földesuri kastélyig vezetett.

Bombamerénylet Persián Ádám ellen.

Pokolgépet dobtak a frankügyben szereplő pesti újságíró lakásába.

(Budapest, július 10.) Persián Ádám hírlapíró lakásának az erkélyére ma bombát dobtak, amely felrobbant, de súlyosabb károkat nem okozott. Dr. Hetényi Imre főkapitányhelyettes folytatta le a vizsgálatot, aki megállapította, hogy a bomba ugyan felrobbant, de mindössze egy fából levő yirágállványt rombolt szét és az épület falán egy zsebóra nagyságú zuzódást okozott. A bomba egy konzervdoboz volt, amelyben 12 darab Mannlicher-töltény volt el-

helyezve. A konzervdobozban elhelyezett töltények közül azonban csak kettő robbant fel az erkélyen, a többi lezuhant a járdára s ott explodált. A tűzvédelmi szakértő megállapítása szerint a bomba emberélet kioltására alkalmatlan volt. A tettes kézrekerítésére a legszigorúbb nyomozást vezették be. Persián Ádám — mint ismeretes — a frankügy letárgyalása után repülőgépen felkereste Törökországban Mészáros Gyulát, s tőle szenzációs nyilatkozatot kapott.

— Vonatkatasztrófa Franciaországban. Párisból táviratozzák: A cherbourgi gyorsvonat Serquiny pályaudvarán összeütközött egy tehervonattal, öt kocsi összezúzódott. A szerencsétlenségnek néhány halott és súlyosan sebesült áldozata van.

— Garázda szolga. Nagy botrány játszódott le tegnap este Aradon a tüdőbeteg-szantóriumban. Felican János, a szantórium szolgálja ittas állapotban tért haza és nekiesett az ápolónőknek, akiket agyba-főbe vert. Az ápolónők közül többen súlyosan megsebesítettek és tövestől tépte ki hajukat. A megrémült ápolónők a harmadik kerületi rendőrséghez folyamodtak segítségért, mire a garázdálkodó ember megszökött. A rendőrök azután a késő esti órákban elfogták a főtéren a garázdálkodó szolgát, aki ellen megindult az eljárás.

— Aradi tisztségviselők házielke. A megyei agrárbizottság ma átiratban értesítette a várost, hogy azok a köztisztviselők, akiknek a járásbíróság háztelket ítélt meg, 10 napon belül terjesszék be a bizottsághoz az előírt igazolványokat. Ezek: az állampolgársági bizonyítvány, annak igazolása, hogy köztisztviselők, hogy Aradon laknak s nem rendelkeznek ingatlannal. Aki az igazolványokat 10 napon belül nem terjesszi be, elveszti jogát a háztelkekre.

— Kisérőt kapnak a vak tisztek. A maga tragikumában is meghatóan jóleső érzés tudni, hogy a hadsereg a béke hetedik esztendejében nemhogy megelégedezne a háború rokkant hőseiről, de minden lehető elkövet, hogy a háború szerencsétlenségeiről minél határozottabb gondoskodás történjen. —

Egy ilyen legújabb intézkedés bizonyítja, hogy az állam mennyire a szívén viseli hős rokkantjainak sorsát. Az országos rokkantszövetség aradi fiókjához ugyanis rendelet érkezett, amely szerint a hadügyminisztérium megengedi, hogy a háborúban megvakult rokkant tisztek kísérőül egy-egy közlegényt igényeljenek. A rokkantszövetség aradi fiókja ezután hívja fel a város és megye vak hőseit, hogy eziránti kérvényeiket az Aradi Hadirokkant Egylet elnökségéhez nyújtsák be.

— Milyen idő várható? A Meteorológiai Intézet jelentése szerint jobbára borult idő várható, sok helyütt esővel vagy zivattal, később némi hőszűrés valószínű.

— Arad város a milénoi nemzetközi kongresszuson. A közeljövőben Milanóban utburkolati nemzetközi kongresszust tartanak, amelyen az utburkolatra vonatkozó új találmányokat mutatják be. A kongresszuson Aradváros is képviselteti magát.

— Eljegyzések. Dr. Bradean Salvator, dr. Bradean Athanáz megyei főorvos fia, ma eljegyezte Párisban Isolde Delaisse de Closmandeuc urleányt.

Oppenheimer Loncy és Weichelt János július 10-én tartották eljegyzésüket Aradon.

Orbán butorok a LEGJOBBAK

Arad, Pinta Stefan ucl Mare
▶ (Béla-tér) 10. szám. ▶

— Román csapat a sakkversenyen. Budapestről táviratozzák: Az országközi csapatmérkőzésekre és a sakk-kongresszusra ma megérkezett a román csapat is, amelynek tagjai: Tyroler Sándor Timisoaráról, dr. Balogh János, dr. Bródy Miklós, Capitan Gudju, Mendelssohn József és J. Proca.

— Fürdőreszek legolcsóbban Strasser divatruházában, szemben a Lutheránus-templommal.

— Bacher Emil nagybeteg. Budapestről táviratozzák: Bacher Emil, a Victoria malom részvénytársaság letartóztatásban levő vezérigazgatója súlyosan megbetegedett. Ügyészségi engedély alapján ma a fogházban vizsgálta meg dr. báró Kéty László egyetemi tanár, aki érlemeszedést, cukorbetegséget és ideggyengeséget állapított meg. Ezt a véleményt a védők még törvényszéki orvosok megállapításával is alá kívánják támasztani.

— Az Öregok Otthona mai kertünnevélye. A Perényi-uccai Öregok Otthona árnyas kertjében ma délután kávéasztor, cukrászda, buffet, csárda, pezsgőasztor várja vendégeit. Ezt a kerti ünnepélyt szívesen keresik fel évről-évre mindnagobb számúban, mert tudják, hogy nemcsak az Öregok Otthona és Szeretet-ház javát biztosító jótékony célt szolgálja, hanem egy olcsón szórakoztató előkelő nyári mulatság minden kellemességét is nyújtja. A mulatság előreláthatóan fényes sikerét bizonyára csak fokozni fogja, hogy ugy délután, mint este a táncos Halász Lajcsi és bandája szolgáltatja a zenét.

— Szerbek bucsuja Aradon. Hétfőn lesz az aradi görög keleti szerbek Péter-Pál-napi bucsuja. A bucsu alkalmával ünnepi istentisztelet lesznek az aradi szerb templomban. Vasárnap este 7 órakor vecsernye; hétfőn délelőtt tíz órakor nagymise, amelyet dr. Nikolics István temesvári püspök helynök tartja. A nagymisén az aradi szerb dalárda énekel. Milanovics György igazgató-tanító vezetésével. Délután 3 órakor látvány, amely után a hagyományos kalács-szentelés következik.

— Misoga László ismét visszaszerződött az aradi színházhoz és Aradnak ez a kedvenc táncoskomikusa játsza a „Marica grófnő” táncoskomikus szerepét, a primadonnaszerepben Betegh Béby fog szenzációs meglepetést kelteni, a szubrettszerepet a nagyszerű Barna Ancy játsza. A többi szereplők a premier szereplői.

A serdülő ifjúságnak reggel felkeieskor egy-egy kis poháryi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikaon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Eltűnt július 7-én Freisinger Ferenc nevű glogováci illetőségű 16 éves fiú. Aki róla valami felvilágosítást tud adni, értesitse Glogovác község előjáróságát.

Hollós Vacuum Cleaner

Arad, Str. Barilla 39. Telefon 513. sz.

— **Kertünnepély Ujaradon.** Az Aradi Munkás Országos Kultur-Bizottsága e hó 11-én vasárnap délután 2 óráig kezdettel kertünnepélyt rendez az ujaradi Tündérvárban. A rendezőség gondoskodott, hogy a közönség szórakoztatása a legteljesebb mértékben biztosítva legyen. Lesz tombola, értékes tárgyakkal, karrikaturarajzolás, világposta, kacsavadászat, stb. este pedig gazdag műsorral fog szolgálni a munkás munk kedvelő, utána reggeli tánc.

— **Tekintse meg a Record női divat nagyrúháza kirakatait** Str. Eminescu (Deák F.-u.) 15.

— **Jazz-band a Marosparti Mozdó vendéglőjében.** Tul a kétségbeesett eszések és viharok ijedelmén, végre bágyasztó hőséggel köszöntött ránk a kánikula és ma már 36 fok Celsius tikkadt a város felett. Napszálltával aztán megindult az üdülmi kíváncok nagy-nagy karavánja, akik szórakozni s enyhülést szerezni a legpompásabb nyári mulatóhelyet, a Marosparti Mozdó-vendéglőt keresték fel, ahol nagyszerű órákat lehet eltölteni a csendesen sodródó Maros hűs partján, miközben Hubert Emil jazz-band zenekara a divatosnál divatosabb slágerszámokat játsza olyan bravúrral, hogy még a szelíd hullámokban ringatózó jámbor csillagoknak is shymmizhatnékük kerekedik tőle.

— **Tenniszverek, tenniszlabdák és más sportcikk, gramofonok, tánc- és művészlemez nagy választékban** Hegedűs cégnél Aradon.

— **Központi Étterem, Elitbar, új műsor.** Nyitva reggelig.

— **Tenniszlabdák 900 lejtől.** Slazenger-labdák 150 lejtől Emil Maidtnál Arad.

S z é l h á m o s

budapesti bankár.

A megszökött Pálfi Sándor bűnlajstroma.

(Budapest, július 10.) A hatóságok és a budapesti pénzügyi szervezetek élénken foglalkoztatja Pálfi Sándornak, a hírhedt Pálfi-bankház alapítójának és tulajdonosának az esete. Mint megírtuk, megtalálták Siófokon Pálfi kalapját s ruháját a Balaton partján, amiből öngyilkosságra következtettek. A rendőrség azonban megállapította, hogy itt félrevezetés történt és Pálfi még Magyarországon bujkál, mert nincsen utlevele. Pálfi Sándor, az ügynökből lett bankár előkelő ügyfeleket hódított meg magának. Mágnesok, ismert politikások és tábornokok helyeztek el igen nagy összegeket Pálfi bankjában. Kiderült azonban, hogy Pálfi a rabizott pénzeknek csak csekély részéből vásárolt értékpapírokat és visszaért izletfelei bizalmával. Pálfi akkor fogházba került és kilenc hónapig volt vizsgálati fogságban. A szerencse kedvezett neki, mert a hozzá értékpapírvásárlásokra adott összegekből tíz százalékot valóban papírok vásárlására fordított és ezek, a bankjában őrzött papírok olyan magas árfolyamot értek el, hogy hitelezőit ki tudta elégíteni. Pálfi ismét erőre kapott és már gépkocsin hagyta el a fogházat. Újra megnyitotta pénzügyi intézetét az Üllői-úton és sikerült újra izletfeleket szereznie. Magasabb kamatot fizetett a pénzekre mint a komoly

bankok, s így mágnesok sokmillióssá szeggei mellett házfelügyelő és kisiparosok tízmilliói is szerepeltek a listáján. Pálfi egy feljelentéssel kapcsolatban a rendőrség beidézte, de a bukott bankár megszökött. A hitelezők erre kérétek Pálfi összes vagyonának le-

foglalását, de kiderült, hogy amíg a bankár tartozásai nyolc milliárdra rúgnak, addig összes vagyonának összege 200 milliót tesz ki. Az eltűnt bankár még egy héttel ezelőtt Posch István tisztviselőtől 150 milliót vett fel, amit teljes összegében elcsikkasztott.

Portia hercegné trafikos lett Pesten.

Karintiában volt birtokukat eladták az Orlov-ügyben szerepelt Klinger báró fivérének. — A milliók elvesztés, kenyérkereset után kellett nézni.

(Budapest, július 10.) A nagy világvajadás után nagyarányú egzisztencia-eltolódások sorozatából is kiemelkedik hercegné Portia Aladárné, a legújabb budapesti trafikosné esete. A hercegné, akinek a háború végéig előkelő összehajótetésén kívül 50.000 katasztrális hold földje, nagyszerű reneszánsz-kastélya, páratlanul értékes műkincsei voltak, most — trafikot nyitott a Lipót-körút 4. szám alatt. Az egyszerűen öltözött, gesztusaiban s modorában azonban igen előkelő, szőke hercegnő kedvesen adogat el paklidohányt, cigarettát, leveit és okmánybélyeget, újságokat, kedves közvetlenséggel el is mondta, mi bírta erre a láthatóan praktikus elhatározásra.

El kell mondanom, — kezdi — hogy 1918-ban, még 50.000 hold birtokunk volt Karintiában reneszánsz-kastélyunk pedig évtizedeken át középpontja volt a nemzetközi kiránduló és utazóközönség érdeklődésének. A háború vége felé azonban úgy alakult a helyzet, hogy a birtokot el kellett volna osztanunk a földtelenek között. Ekkor 8 millió osztrák koronáért (amely akkor még igen

nagy összeg volt) eladtuk a földet és kastélyt báró Klinger Arthur osztrák mágnesnak, aki fivére a mostani Orlov-ügyben szereplő Klinger bárónak. Ezt a pénzt azonban hadikölcsönbe fektettük s így persze elvesztettük az egészet. Budapesti palotánkat két évvel ezelőtt a belga követség vette meg tőlünk, azóta ebből a pénzből éledegtünk.

Most azonban teljesen kifogytunk a pénzből, tanácstalanul állottunk a mai katasztrális gazdasági viszonyok közepette. Ferjem, aki nyug. pénzügyi főtanácsos is egyben, arra a gondolatra jött, hogy ha megkapjuk az engedélyt, nyissunk trafikot. Azt mondotta nekem:

— Látod, Vay grófnőnek, Nyegre László nyugalmazott főispánnak, Gerhardt Hauptmann hugának is trafikjuk van, nekünk sem szégyen, ha trafikosok leszünk. Annyi pénzünk még volt, hogy árut tudjunk venni, az üzlet pedig jól megy. Mi azelőtt is összejöttünk egyszerű emberekkel és én ma a legegyszerűbb tejeskocsisal épp olyan barátságosan beszélök, mint bármelyik magasrangú ismerőssel.

Kifordult a világ a sarkából.

Mivel magyarázza egy angol tudós a szélsőséges időjárást.

Párisi jelentés szerint, Painlevé volt miniszterelnök, aki különben fizikus és matematikus, a rendelkezéséről kijelentette, hogy véleménye szerint az a rádiózással van összefüggésben. Ezt azzal magyarázza, hogyha légmentesen elzárt és teljesen átlátszó tisztaságú levegőjű szobába rádió-emissziókat vezetnek, akkor néhány pillanat múlva apró vízcseppek rakódnak le a szobában levő tárgyakra. A rádió használatának ezidei kiterjedése tehát befolyásolja az időjárást.

Painlevevel szemben egy. Belword nevű angol csillagász szenzációs cikksorozatot közölt egy angol csillagászati szaklapban és rendkívül érdekesen magyarázza az egész Földön tapasztalható meteorológiai rendellenességeket. Belword megfigyelései alapján megállapította, hogy négy esztendővel ezelőtt a naprendszerünk legnagyobb bolygójába, a Jupiterbe egy hatalmas üstökös zuhant bele. Ezt az üstököszt a csillagászok eddig nem ismerték, mert semmiféle feljegyzés nincs arról, hogy valaha feltűnt volna. Az üstökös üstökös a Jupiter vonzó körébe kerülve, bezuhan a boly-

góba. Különös véletlennek köszönhető, hogy a Jupiter terjedelmének hirtelen megnagyobbodása nem okozott katasztrófát a naprendszerben. Könnyen megtörténhetett volna, hogy ez az összeállítás, amely természetesen mégis csak lényeges változást idézett elő, a naprendszer bolygóit összetartó centrifugális erőben világkatasztrófát, illetve a Földnek esetleges pusztulását is okozhatta volna. A tudós valószínűleg tartja, hogy ezt a pusztulást egy véletlenül közrejátszó erő akadályozhatta meg.

A vonzó és taszító erőnek hirtelen megváltozása azonban, mégis lényeges eltolódást eredményezett a naprendszer bolygóiban. Azt határozottan megállapítja, hogy a Föld két pólusa ma már nem ugyanabban a szögben hajlik a nap felé, mint a Jupiter összeállításakor. Bizonyítva állítását azzal is, hogy az üstökös három esztendő sarkkútatói azt tapasztalták, hogy az Északi-sarkon sokkal enyhébb a hőmérséklet, mint azelőtt volt. A Föld tengelyének elhajlása természetesen befolyásolja az egész Föld időjárását is. Az angol tudós szerint kizárólag ez az oka a meteorológiai rendellenességeknek. Az érdekes cikk élénk vitára adott alkalmat a világ csillagászai között.

UJI WESTEND SZÁLLODA UJI

BUDAPEST, VI. Belső-tér 3. sz. Hídegy, meleg víz minden szobában. Uszoda szobák ára: 40.000 K.-tól 60.000 K.-ig. Pongrácz Sándor igazgató, tulajdonos.

Máriakongregációk ünnepe.

Országos kongresszust tartottak Kolozsváron.

(Saját tudósítónktól). Impozáns ünnepségek közt folyt le a Mária-kongregáció országos kongresszusa Clujon. Erdélyben a háború befejezése óta az első kongresszus volt ez, azelőtt Budapesten gyűltek össze a női kongregáció tagjai, hogy a kongregáció szükségességéről és szellemi áldásairól tanácsot tegyen. A cluji Marianum épületében több mint négyszáz résztvevő jelent meg, amelyet Monay Ferenc volt rendfőnök, aradi plébános vezetett. Majd Csörgő Benedek, a kongregációs folyóirat szerkesztőjének összehívására presesi szakülés volt, amelyen még Bucovinából is képviseltették magukat a presesek, akik elhatározták, hogy a női kongregációs testületek belépijenek az országos katolikus nőszövetségbe.

A tulajdonképeni ünnepségek másnap kezdődtek meg a nyilvános gyűlésen, amelyen a cluji női kongregáció presese, dr. Hirschler prelátnak elnökölt. A kongresszuson az aradi, timisoarai, brasovi, oradea-marei, satu-marei, baia-marei, targumuresului, miorourea-clucului kongregációk képviseltették magukat népes küldöttségekkel. A kongresszus előadói között szerepeltek: Szilágyi Dózsa premontrai tanár, Irschik S. J. satu-marei jezsuita házfőnök, dr. Gálfi Sándor nagyváradi plébános, Veress Ernő, az Erdélyi Tudósító szerkesztője Brasovból, Pakócs Károly satu-marei püspöki titkár, továbbá Kövér Erzsébet aradi, Farkasházy Anna targumuresului, s Kertész Piroksa temesvári kongregációs tagok. Kövér Erzsébet nagyszabású beszédében hatásosan fejtette ki, hogyan őrizték meg az aradi kongregánisták a vallásos szellemet a háborúban és az impérium-változás nehézségei között. Az ünnepséget este 6 órakor körmenet, majd Te Deum fejezte be.

Jön! Jön! Jön!

Libanoni kastély

PIERRE BENOIT híres regénye.

Nyomorultak

HUGO VICTOR híres regénye.

Patt és Patachon

legújabb filmje

Kis Lord

Marry Pikforddal

— NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ előfizetőinknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megfizetése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadónvathoz fordulni, amely a megrendelt lapnak napirendi pontos feladásáról gondoskodik.

A szerző.

A jeles színpadi szerző délelőtt tizen-egy órakor felkelt. Azért ilyen későn, mert hajnali négy óráig tartott a bankett a „Házibarád” című háromfelvonásos életképének bemutatóelőadása után.

A szerző megreggelizett. És pizsamájában vonult dolgozószobájába, hogy hozzáfogjon új darabjához, amely nagy kassza-sikernek ígérkezik.

Előbb azonban bucsút vett feleségétől a következő szavakkal:

— Édes feleségem! Én aranyos muzsám! Most dolgozni fogok. Hagyjatok két órát magamra. Te se háborgass.

Megcsókolta feleségét és dolgozószobájába vonult.

Igen ám, de az előszobáján csengettek.

— A színháztól a titkár ur van itt — jelenti a szobalány.

A színházi titkár belép.

— Jó reggelt, Mester! Gratulálok a szédületes sikerhez. Elhoztam a babérkoszorúkat.

Nyolc nagy babérkoszorút hajgált be az atón a titkár.

Ismét csengettek.

— Egy idősebb ur van kinn — jelenti a szobalány.

— Bocsássa be — ígyint előkelően a szerző.

Az idősebb ur belép.

— Jónapot! Szegvály háztulajdonos vagyok. Ön a „Házibarád” szerzője ugy-e?

— Igen.

— Különböznék is kérdezem. Hiszen rögtön felismertem az ábrázatát. Tegnap este láttam önt a füvönny előtt boldogan hajlongani. Koszorút hoztam önnek én is.

— És a kezében lévő csomagra mutatott.

— Ó, nagyon hálás vagyok — rebegte a szerző.

— Megnéztem az ön „Házibarád” című darabját. Amikor a második felvonás végén a főhős a rivalda elé lépett és így szólt: „Ó, ti bamba férfiek, kik ott ültök a színházban, nem veszitek észre, hogy a feleségetek mellett raitatok kívül még egy férfi ül és ez a házibarád”, mondom, amikor ezt mondta a főhős, ösztönszerűen a feleségem mellett ülő urra néztem, aki tényleg velünk jött a színházba, én hívtam meg, mert évek óta jó barátom... És egyszerre gyanut fogtam. Csakugyan ő lenne a feleségem barátja is? A házibarád? Nos, szerző ur, ön alaposan fején találta a szöveget. Feldulta a családi békémet! Fogadja ezért tőlem szívesen ezt az irodalmi koszorút.

Azzal egy hatalmas hagymakoszorút bontott ki a kezében lévő csomagból és erőszakkal a szerző nyakába akasztotta. Ebben a pillanatban ismét megszólalt az előszobacsengő.

Feldult ábrázatu fiatalember rontott a dolgozószobába.

— A „Házibarád” szerzőjét keresem! — üvöltötte.

— Én vagyok az — szölt a szerző.

— Én pedig egy házibarád vagyok. Tegnap este a barátinómmal és annak férjével a nézőtérén ültem, amikor az ön darabjának végzetes mondata elcsattant. A harmadik felvonást már végre sem nézhettem, mert az előcsarnokban a barátinóm férjével kellett pofozkodnom, aki az ön felvilágosító monológja után rögtön gyanut fogott és féltékenységi rohamot kapott. Uram, ön feldulta az ön házibaráti békémet. Ezért felelni fog! Kedves szerző ur! Engedje meg, hogy ezennel megsértsen önt és mély hsztelettel lemarházhassam!

Az előszobacsengő élesen felelt vissza a főhős fiatalembernek.

— Egy csinos fiatal hölgy van odakinn — jelenti a szobalány.

A csinos fiatal hölgy köszönés nélkül tört be a dolgozószobába. Egyenesen a szerzőnek rohant és kék napernyőjének nyelét egyetlen ütással kettétörte a szerző fején.

— Ez a magáé:

— Miért? — kérdezte hebegve a szerző.

— A „Házibarád” című darabért. A férjem, aki dús gazdag ember, ma beadta ellenem a válókeresetet az ön buta darabja miatt. Mire való volt az, a férjemet figyelmeztetni, hogy a feleségeim mellett ott ül a házibarád is? Most se férj, se házibarád! Látszik, hogy önnek nincs felesége.

— Dehogyan nincs.

— Akkor ő is megcsalja önt!

— Kivel?

— A házibaráttal!

— Kikérem magamnak! Az én feleségemnek nincsen házibarádjia. Tessék idenezni!

A szerző felpattantotta a felesége szobájába nyíló ajtót és egyszerre hátrátántorodott. Pont akkor csattant el egy csók. A szerző felesége egy fiatalemberrel csókolózott.

— A Kárász! — kiáltotta a szerző kétségbeesetten.

— Ki ő? — kérdezték a jelenlevők.

— A legjobb barátom.

— Szóval a — házibarád...

A szerző a szívéhez kapott és elvágódott. Meghalt. Megütötte a guta. A színházi titkár az egyik babérkoszorút rátette a holttestre. A babérkoszorún ez volt írva egy hosszú szalagon:

„A Házibarád szerzőjének...”

Lovász Károly

Caillaux győzött a francia parlamentben

(Páris, július 10.) A francia kamara reggel négyig tartó ülésének szavazásánál öt napirendi javaslatot terjesztettek elő és ezek során a kormány felvetette a bizalmi kérdést. A kormány nevében Accambrv képviselő nyújtotta be a napirendi indítványt, amely szerint a kamara bizalmát nyilvánítja a kormánnyal szemben és a kormányt felhatalmazza a frank stabilizálására. A bizalmi javaslatot 269 szavazattal 247 ellenében elfogadták. A szónokok Leon Blum és Tardieu voltak. Tardieu két órán keresztül kritizálta a kormány programját. A türelmetlen közbeszólók odakiáltották, hogy negatív kritika helyett mondjon pozitív programot. Tardieu kijelentette, hogy ez a kormány kötelessége. A kamara csütörtökig elnapolta ülését és a szavazás után megélelnezték Caillaux pénzügyminisztert. Caillaux

a szavazás után terjesztette elő törvényjavaslatát a kamarának adandó felhatalmazásról. Caillaux különben a felszólalásokra adott válaszában röviden összefoglalta programját. Kijelentette, hogy a francia jegybank függetlenségét meg kell védeni és éppen ezért a végletekig takarékoskodni kell. A szavazás egyik feladata, hogy Franciaország adósságait a legteljesebb mértékben rendezzék. Amint Londonból visszatér, utána azonnal a washingtoni adósságrendezést magába foglaló törvénytervezetet terjeszti a kamara elé. A külföldi kölcsönről nem mondhat le, mert másképpen a szavazás lehetetlen. A stabilizálás alkalmával legelőször a felértékelésre törekszik és azután határozza meg a stabilizálás árfolyamát. Hangsúlyozta még, hogy felhatalmazásokra szükség van és jót áll érte, hogy a kormány azokkal nem fog visszaélni.

SPORT.

Megtartják

az elmaradt egyes-döntőt.
A Hellasverseny részletes eredménye

Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a Balás-Poulieff férfi egyes bajnoki döntőmérkőzés a versenyzők Timisoarára való utazása miatt elmaradt, illetve akkor úgy állt a férfi egyes bajnokság ügye, hogy Balás a küzdelmet lemondja Poulieff javára. Most a dolog úgy változott, hogy amennyiben a timisoarai versenyből egy délután kiszakítható, úgy a férfi egyest le fogják játszani — Aradon, a Hellas pályáján. Az aradi verseny részletes és pontos eredménye különben a következő:

Női egyes Aradváros bajnokságért: 1. Péteryné-Várady Illy (Budapest), nyerte Aradvármegye masszív ezüst gyümölcs tartóját. 2. Gulescu Nini, nyerte dr. Schui Árminné tiszteletdíját, egy értékes fayance vázát. 3. Schlosser Gyuláné (Bucuresti) és Fülöpp Béláné (Arad) művészi plaketteket. **Férfi egyes Aradváros bajnokságért** (eldöntetlen) Poulieff és Balás között. 1. díj ezüst serleg, Aradváros tiszteletdíja. 2. díj dr. Lupp György tiszteletdíja, értékes ezüst cigarettatárca. 3. díj Winterstein Béla és Göncz Lajos (Budapest). **Férfi egyes a „Hellas vándorserlegért:** 1. Poulieff (Bucuresti). Más-

sodszor nyerte. 2. Winterstein (Wien) egy értékes óra. 3. dr. Lupp György, Göncz Lajos (Budapest), plakettek. **Férfi páros Aradváros bajnokságért.** 1. Dörner László (Arad) és Balás Iván (Nagybecskerek). Dörner nyerte báró Neuman Károlyné tiszteletdíját egy értékes ezüst gyümölcstartót. Balás egy ezüst jamtartót. 2. dr. Lupp (Arad) és Ronetti Roman (Bucuresti) egy-egy értékes órát, báró Andrányi Lajos tiszteletdíját. 3. Winterstein (Wien), Poulieff (Bucuresti) és Göncz Lajos (Budapest) Oláh Tommy (Budapest) értékes plaketteket. **Vegyes páros Aradváros bajnokságért.** Poulieff (Bucuresti) Schlosserné (Bucuresti) wo. Onyx alapon egy bronz és egy értékes ezüst jamtartó. 2. Kelemen, P. Várady Illy (Budapest), elutazás miatt feladta a döntőt, ezüst cigarettatárca. 3. Roman R. (Bucuresti), Gulescu N. (Bucuresti) és Dörner L. (Arad), Fülöpné (Arad), értékes plakettek. **II. o. férfi egyes.** 1. Bánó (Budapest). A kerületi sportszövetség díja. 2. Paun A. (Timisoara) értékes hamutartó. 3. Velvart (Oradeamare) és Székely József (Arad) értékes plakettek. **II. o. női egyes.** 1. Dr. Masznyikné (Oradeamare), báró Neuman Alfrédné tiszteletdíja egy értékes likőrös service. 2. Arató Klári (Oradeamare) egy értékes nipp figura. 3. Molnár Erzsé és dr. Szelléné (Arad) értékes plakettek.

RHEUMA
KÖSZÜVÉNY
GYÓGYHELYE

PÖSTYÉN

a világon páratlanul áll.
Jó polgári pensió
napi 50 cseh koronától feljebb! 5720
Felvilágosítással szolgál:

Mg. Ph. L. SINGER Timisoara.
II., Strada P. Toglio Nr. 2.
Aki nem utazhat az használja PÖSTYÉN
iszap-házikurát. — Pl. Qa. iszapkecska.
használatra kész gamma kompressz minden
gyógyszertárban és drogeriában
kapható.

Aradi fő- Rényi Tibor gyógyszer-
terakat: tára Arad.

O Uszóverseny Oradea-mare

A Nagyvárad Sport-Egylet a Félix-fürdő uszodájában július hó 18-án délután 4 órai kezdettel uszóversenyt rendez Oradea-mare kerületi bajnokságáért. Bajnoki versenyszámok: 1. 50 m. ifj. mellúszás 18 évig. 2. 50 m. hátúszás 18 évig. 3. 50 m. ifj. gyorsúszás 18 évig. 4. 50 m. hölgy mellúszás. 5. 50 m. hölgy gyorsúszás. 6. 33 m. egyharmad m. buváruszás. 7. 100 m. gyorsúszás. 8. 400 méteres távúszás. 9. 100 méteres mellúszás. 10. 100 m. hátúszás. 11. 50 m. oldalúszás. 12. 3×33 egyharmad m. vegyesstaféta (mell, hát, gyors.) 13. 3×33 egyharmad m. ifj. vegyesstaféta (mell, hát, gyors.) 14. 3×33 egyharmad gyorsúszó staféta. 15. 3×33 egyharmad m. ifj. gyorsúszó staféta. 16. Vízilabda mérkőzés. A Nagyvárad kerületi bajnoki címet minden, az FSSR által igazolt belföldi uszó elnyerheti. A bajnoki versenyek díjazása: I. díj Nagyvárad kerületi bajnoki díszoklevél. II. díj díszoklevél. III. díj szintén díszoklevél. Nevezési díjak: Bajnoki versenyszámokban: 40 lej, stafétákban: 120 lej, egyéb számokban: 25 lej, vízilabda: 200 lej. Nevezések zárt borítékban név, egyesület, versenyszám pontos megjelölésével, nevezési díjjal együtt Sonnenfeld Andor szakosztályi elnök (Oradea, Str. Printul Carol) címére küldendők, legkésőbb július 14-ig.

O Snárta-Unirea-CFR (Timisoara)
AAC footballmérkőzés az AAC sporttelepén július 14-én délután.

O Football mérkőzés az AAC telepe.
Vasárnap délután 6 órakor a temesvári Sparta-Unirea csapatát fogadja vendégül az AAC. Tekintve, hogy a temesvári csapatban válogatott játékosok is szerepelnek (Zombori kapus, Frach a pesti válogatott goal lövője), nagyon szép mérkőzésre van kilátás. Előzőleg 4 órakor az aradi Unirea ió-képességű csapata játszik az AAC comb. csapatával.

Orbán butorok a
LEGOLCSÓBBAN

Arad, Piata Stefan cel Mare
▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶

KÖZGAZDASÁG.

Azonnali hatállyal életbelép a régi záróra.

Trancu-Jasi miniszter távirata Arad kereskedőtársadalmához.

(Saját tudósítónktól.) Ma távirat érkezett az aradi prefekturára a zárórára vonatkozólag. Trancu Jasi közmunkaügyi miniszter, aki sohasem mulaszt el egy alkalmat, hogy bebizonyítsa Aradváros polgársága iránti jóakarátát, táviratilag értesítette Boneu Vazul prefektust, hogy azonnali hatállyal visszaállítja a régi zárórát. A távirat szövege, amelyben Aradváros díszpolgára hangsúlyozza a város iránti szeretetét, a következő:

A mai napon visszavonom az új zárórendeletemet és érvénybe helyezem a régi zárórát. Ké-

rem Prefektus Ura! Hogy a japok útján továbbra is biztosítsa Aradvárost jóakaratomról, melyet mint a város díszpolgára s barátja érzek iránta.

Trancu Jasi.

Mint ismeretes, a prefektus tegnap reggel terjesztette fel az aradi kereskedők és iparosok távirati kérését a régi záróra visszaállítására, s ma már megérkezett a miniszteri válasz. Az aradi kereskedők és iparosok nagy örömmel vették tudomásul a miniszteri intézkedést, amellyel megszüntette a rájuk nézve káros zárórát.

Zürichben 2.34.75 a lej

(Saját tudósítónktól.) A mai valutapiacra meglehetősen nagy pánikkal kezdődött az aradi forgalom. Tegnap délután kimaradt a zürichi tőzsdejelentésből a lej záróárfolyama és az utótőzsde sem jegyezte a lejt. Ezek a körülmények, valamint az, hogy ma reggel 2.35 centimes jegyzéssel érkezett a lej, minden átmenet nélkül felverte az idegen valuták árát: reggel 229 lejt fizettek egy dollárért. A helyzet azonban hamarosan enyhülni kezdett és amikor megjött a zürichi zárlatról szóló jelentés, akkor már csak 225 lejt fizettek a dollárért. Délután az iránzat erősen ellanyhult, mert az az általános vélemény, hogy ezt az átmeneti lejromlást manőver idézte elő.

Helyi valutaárak. (Július 10). Pénz: Dollár 225, angol font 1080, cseh korona 6.50, francia frank 5.90, lira 8, dinár 3.80, márká 52, schilling 32, magyar korona 325, svájci frank 43. Árú: Dollár 228, angol font 1100, cseh korona 6.70, francia frank 6, lira 8.20, dinár 4, schilling 32.25, márká 54, magyar korona 315, svájci frank 44. Kifizetések: Newyork 228.50, London 1115, Prága 6.78, Páris 6.12, Milano 8.24, Zágráb 4.06, Bécs 32.40, Amsterdam 92.40, Berlin 54.75, Budapest 310, Zürich 44.40.

Zürichi tőzsdenyitás. (Július 10). Berlin 122.95, Amsterdam 207.40, Newyork 516.50, London 2511.50, Páris 13.45, Milano 18.00, Prága 15.30, Budapest 72.25, Belgrád 9.14, Bucuresti 2.35, Varsó 54.50, Bécs 73.

Megbízható, ügyes

ASZTALOSOK

kik malomban már dolgoztak és lehetőleg saját szerszámmal is rendelkeznek, 3988

azonnal felvétetnek a

Temesvári „BEGA”
Gőzmalom R-T-nál.

Zürichi tőzsdezárlat. (Július 10). Berlin 122.975, Amsterdam 207.35, Newyork 516.50, London 2511.75, Páris 13.35, Milano 17.75, Prága 15.30, Budapest 72.30, Belgrád 9.13.75, Bucuresti 2.34.75, Varsó 55, Bécs 72.975.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Július 10). Kifizetések: Páris 9.50, Berlin 54, London 1096, Newyork 225, Milano 7.90, Zürich 43.80, Bécs 34, Prága 6.50, Budapest 33.90. Valuták: Napoleon 880, márká 53, léva 1.60, török lira 1.18, angol font 1095, francia frank 6.30, svájci frank 43, lira 7.80, drachma 2.60, dinár 3.90, dollár 226.50, lengyel zloty 18, schilling 33, magyar korona 32.80, cseh korona 6.70.

— Eladott aradi ingatlanok.

Biener J. József és neje eladták a Str. Csatorna 200 négyszögöl belterület 110,000 lejtért Kvasznitska Mihály és nejének. — Ingusz Izidor és neje eladták a Str. Caragiale 17. sz. házat 1,000,000 lejtért Weisz Mihály és nejének. — Netu Jánosné eladta a Str. Magyar 4. és Óvár-tér 3. sz. ingatlanokból az ötöt illető fele részt 120,000 lejtért Adam Eugeniának. — Stoica György és neje eladták a Gai Str. Oláh 8. sz. házat 100,000 lejtért Klieger Arankának. — Bán György eladta a Str. Gai Temető 16. sz. házat 66,000 lejtért Répás Györgynek. — Heising Gyula eladta a Str. Caragiale 24. sz. házat 800,000 lejtért Armbruster Lajos és nejének. — Jäger Péterné ajánlékba adta a Str. Oltuz 101. sz. házból az ötöt illető fele részt férje, Jäger Péternek.

— Kereskedelmi összeköttetés Japánnal. A bucuresti-i japán követség megkeresése alapján közli a kereskedelmi és iparkamara, hogy Japán szorosabb kereskedelmi összeköttetés lehetőségét tanulmányozza Romániával, miért is felhívjuk azon exportőrök és importőrök figyelmét, akik Japánnal kereskedelmi összeköttetésbe akarnak lépni, hogy ebbeli szándékaikat tudassák a kamarával. Importcikk: gyapot és selyemkémék, halkonzervek, japán luxuscikkek stb. exportcikk: bor, faanyagok stb.

— Országos bőripari kongresszus. A marosvásárhelyi bőriparosok aug.

22–29-ig bőripari kiállítást rendeznek, hogy bizonyítsák a közönségnek versenyképességüket a gyáriparal szemben. A kiállítás kapcsán az első két napon a cipészek és csizmadiák országos kongresszust tartanak Marosvásárhelyen. A nevezési díj a kiállításra 200 lej. A nevezési díjat július 20-ig, a munkákat aug. 20-ig kell beküldeni.

„Aradi Polgári Jótékony-Egyesület”

Temetkezési Csoportjának hivatalos jelentése:

A Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Segélyező Csoportja nap-nap után többen iratkoznak be és így ennek fennállása biztosítva van. Nem látjuk azonban a jelentkezők és a tagok között Aradnak tehetősebb polgárságát, kereskedőket, nagyiparosokat, akiknek ebben a jótékonyági mozgalomban elől kellene járnia.

Hiszen egy-egy elhunyt tag után 10 lejes járulékot még akkor is megadná minden ilyen jobbmódú ur, ha nem is volna a Temetkezési Csoport tagja és tőle csak alamizsnaként, gyűjtés útján kérnék, hogy a vagyontalanabb polgárságot legsúlyosabb helyzetében segítse. 800 ilyen befizetés után a járulék megfizetésének kötelezettsége megszűnik és minél nagyobb a taglétszám, annál magasabb 20 ezer lejjig is terjedhető temetkezési segélyre szerzettünk jogcímét.

Tömrőljön ebben a fontos kérdésben Arad társadalmának minden rétege, mert csak így lehet a csoport áldásos működése általános.

Jelentkezési határidő f. évi augusztus elsejére tolatott ki, hogy mindenkinek alkalma legyen részben magát biztosítani a családban történt gyászestekre, részben mások gondját megkönnyíteni a tagsági hozzájárulása által.

A kitűzött határidőn túl már körülményesebb (orvosi vizsgálat stb.) lesz a tagfelvétel.

Orbán butorok a LEGSZEBBEK

Arad, Plata Stefan cel Mare
▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶

MOZI.

xx „Nick, a sófő-király”-t, a világhírű Carlo Aldini legújabb szenzációs filmjét még ma mutatja be az aradi Marospartli Mozgó. Aki magának kellemes estét akar szerezni, feltétlenül nézze meg ezt a nagyszabású látványos filmet. Kezdeté este negyed 10 órakor. Hétfőn új műsor.

xx „Az alvajáró” expressionista filmdráma az aradi Marospartli Mozgóban. Hétfőtől kezdve világhírű szenzációs filmdramát, „Az alvajáró”-t vetíti a Marospartli Mozgó. Főszereplők: Conrad Veidt, Lil Dazover és Werner Krauss. Ez a hatalmas, látványos film Berlinben az egyik legnagyobb mozipalotában (UFA) hat hónapig volt műsoron.

Kévéházi berendezés:

faburkolat kasszával, tütrökkel, biliárd asztalokkal, csillárokkal, márványasztalokkal, eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

zsufolt házak mellett. Ehhez hasonló film még nem volt Romániában bemutatva. Eddig soha nem látott különleges díszletekkel. Ezen páratlan filmbemutatót óriási érdeklődés előzi meg.

xx „Varázsköröskő” énekkeserűvel az aradi Apollóban. A keringő-király, nagyszerű melódiát napról-napra zsufolt házak mellett csendülnek fel az aradi Apolló mozzoszu házból. A darab két főszereplője, Xénia Desny és Mady Christians teljes lélekkel és odaadással játszik meg ragyogó szerepüket. Az operett jellegzetesebb énekszámait Botos Blanka színtrüvésznő adja elő nagy siker mellett. Az előadások 5, 7 és egyenyed 10 órakor kezdődnek.

xx A „Montmartrei farkasok” felvonásos filmbemutató az aradi Urániában. A montmartrei mulatóhelyek misztikus miliője varázsoló dík élénk a maga természetességében. A gondos rendezés minden tekintetben gondoskodott arról, hogy a néző valószínűs panorámát kapjon a francia fővárosról. Az előadások ma, vasárnap fél 5, 6, fél 8 és egyenyed 10 órakor; hétfőn pedig 6, fél 8 és egyenyed 10 órakor kezdődnek.

xx Jön: „Libanoni kastély”, Pierre Benoit híres regénye után. — „A nyomorultak” Hugo Victor híres regénye után. — „Patt és Patáchon legújabb filmje. — „A kislord” Mary Pickforddal.

FELKÉRJÜK úgy hátralékos, mint azon előfizetőinket, akiknek előfizetésük július elsején lejárt, hogy az esedékes előfizetési összeget szíveskedjenek haladéktalanul a kiadóhivatalnak beküldeni.

Az aradi Urániában
ma, vasárnap

MONTMARTREI FARKASOK

Filmjáték a világháború kezdetén. — Főszerepben: Gloria Swanson.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 1/10 órakor kezdődnek.

WALTER magántanfolyam

Előkészít középiskolai összevont magánvizsgálatokra, érettségire, bármely államból, 3929 Budapest, Rákóczi-ut 51.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

Jön! Libanoni kastély ura. Pierre Benoit regénye. Jön!

Jön! Libanoni kastély urnője. Pierre Benoit regénye Jön!

Hadnagyból házmester

(A háború rokkantjának megdöbbentő nyomora.)

(Budapest, július 10.) Megrendítő nyomorúság és szegénység bizonyítékát adta egy pesti házmesteri pályázat eredménye. Egy háztulajdonos megbízta ügyvédjét, hogy szerezzen a házába egy házmestert, akinek mindössze egy szobás-konyhás lakás lesz a járuléka és ezzel szemben annyi a kötelessége, hogy a házat és környékét tisztántartsa. Azt hitték, hogy csak egyszerű, szegény emberek fognak jelentkezni, de csalódtak. Jelentkezett egy száz százalékos tartalékos rokkant hadnagy is, aki a háborúban elvesztette az egyik lábát és az egyik karját. A rokkant hadnagy kijelentette, hogy az öngyilkosságtól mentik meg, ha a házmesteri állást neki juttatják. Békeidőben egy magánvállalat tisztviselője volt, majd hat fivérével és két sógorával együtt bevonult katonának, amikor kitört a háború. Nyolcan maradtak ott a harctéren, hős halált haltak s ő a kilencedik jött csak haza, de kéz és láb nélkül. A háború után a hadrokkantok egyik egyesületének lett a pénztárnoka s az innen kapott szerény járandóságból és az államtól kapott csekély rokkant nyugdíjból tartotta el önmagát, 79 éves édesanyját, két özvegyen maradt nővérét, egyiknek a kisfiát, a saját feleségét és három gyermekét. Három évvel ezelőtt a rokkant egyesület feloszlott és azóta állás nélkül volt, mert hiszen épkarú és éplábu ember is épen elég akadt minden állásban s így neki sehol sem jutott alkalmazás. Az ügyvéd felvilágosította a rokkant hadnagyot, hogy ez az állás nem hoz semmi jövedelmet, de utánanéznék, hogy egy jövedelmező házmesterséget szerezzenek neki. A rokkant tiszt egy újabb reménységgel a szívében, boldogan távozott.

Aktuális esetek.

HUSÓLÉS.

— Ugy látom Önt nem kincsozza a meleg. Hogyan védekezik ellene?
— Amint tudja, állás nélkül vagyok, egész nap nem teszek mást mint egyik irodából ki, a másikba bemegyek.
— Ugyan kérem, hisz attól még jobban izzad.
— Téved. Mindenhol a leghűvösebben fogadnak...

NYÁRI ÖRÖMOK.

Egy nyári vendéglőben a vendég idegesen sürgeti meg a megrendelt fél kacsát. A pincér megnyugtatólag feleli:

— Tessék türelemmel lenni, míg a másik felét is megrendeli valaki, csak nem tetszik azt gondolni, hogy Uraságod miatt egy fél kacsát fogunk levágni...

A SZÁM.

A hadműllomos autója megáll egy divatüzlet előtt. A tulajdonos bemegy, és keztyűt kér.

— Milyen keztyűt parancsol? — kérdezi a kereskedő.

— Autókeztyűt.

— Szabad kérem a száma?

A vevő előbb gondolkodik, majd büszkén felel:

— B. 17—0—26...

Chiffon, vászon, nyári
ujdonságok verse-
nyen felüli áron

„RECORD“

női divatagy-
áruházban
Arad,
Str. Mihailescu
(Deák F. u.) 15.

Az aradi APOLLOBAN

ma vasárnap utóljára

Varázskeringő

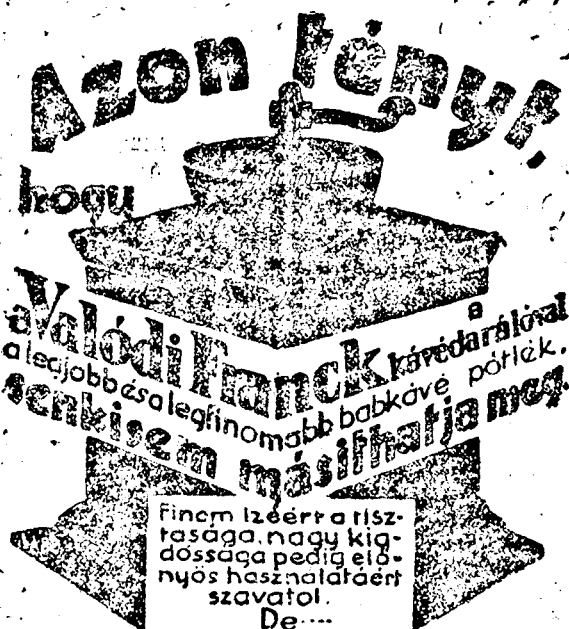
STRAUSS operettje

énekkiséréttel

Főszerepben:

Xénia Desni és Mädy Christians.

Az előadások 5, 7 és 10 órakor kezdődnek.

Finem lezárta a tisztasága nagy kiadása pedig előnyös használatát szavatol.
De...
Valódi Franck kell legyen. Biztosan szolgálnak a csomagocskák a kávédaráló védjeggyel vannak ellátva.
HEINRICH FRANK SÖHNE SAR-BUCURESTI-BRASOV

MERCUR vegyészeti gyár

Kozák és Sámson

Cluj, Str. Regina Maria

(volt Deák Ferenc-u.) No. 9.

PERLESSGLOSS-APRETURA

bőrfényesítő készítmény minden más gyármányt felülmúló fény és minőség tekintetében.
Mindem öpészek és eszmadianak elsőrangú érdeke, hogy kizárólag Mercur-féle apreturát és perlessgloss-t használja, amennyiben színehangyott bőröknek az eredeti színt és fényét teljesen visszaadja. Kenéskorben nem habzik, s így szeplős foltokat nem hagy maga után!
Kapható: Bosnyák Viktornál, Alkalay Frères utóda, Schvartz és Guttmanál
66 Világ Jánosnál Aradon.
Viszonteladónak nagy árkedvezmény!

Maculatura papír 5 kg-os csomagokban kapható az Aradi Közlöny kladójában.

Fogászat! „Wipla“

a fogászatban Platinázott fogak („Wipla“ anyag) ujdonság 200—250 lej. Arany koronák — fogak garantált arany darabja 350—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) Fehér fogak kautschukra darabja 50 lej. Foghuzás (injekciós érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 5376

Frida D'MOUDJALLED

vizsgázott fogászno

Arad. Bul. Reg. Ferd. 14. (József főherceg-ut.)

Motorekék,

Máv. cséplők, Lister angol motorok, motor-fűrészek, gépolajok, gépüzemi cikkek, kutyák, fecskendők. — Malomkövek minden-nemű őrlési célra

Kovács Soma Társa Arad.

Divatlapok:

Femme Chic,
Paris Elegant,
Paris Chic,
G. Mode Parisienne,
G. Modes de Paris,
Chic de Paris,
Chic et Mode,
Simplicite

legújabb számat: 251

LÖBL hírlapirodában kapható Aradon

Megérkeztek

Bécsből a legújabb divatos

FILC-KALAPOK

különböző modellek a legdivatosabb színekben. Formázást és alakítást olcsón vállal!

„G A B Y“-szalon

Arad, Bulv. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut.) II. szám.) 1404

Teljesen új, modern

adómentes új magánház minden komforttal berendezve, azonnal átvehető 4 szoba, elő, fürdő, cseledszobás lakással Aradon

STR. DIM. GRECEANU (volt PERÉNYI-UCCA) 22. SZ. ALATT ELADÓ. — Bővebbet ugyanott a házban. 4333

Tanonok

azonnalra felvétetnek

esztergályos, gép- és szer-

számalkatos műhelyben.

Előnyben részesülnek

aradi v. aradvidékiek

Jelentkezni lehet:

Maxi Vulcu gépgyárban Arad,

Strada Colonel Paullan 10—12. 4257

Italmérőknél bevezetett helyi

ügynök

azonnal felvétetik.

Szakismeret nem feltétlenül szükséges. — Csakis komoly és szorgalmas egyének ajánlatát „Pálinkakereskedés” jeligen RUDOLF MOSSE hirdetőjébe kérek. 10362

Tőkebefektetésre alkalmas ház!

A belváros legértékesebb részén, egyemeletes bérház, hatalmas uccai fronttal és telekkel, széles kapubejárattal, nagy szuterénhelyiséggel, áron alul, 1,200.000 lejért eladó, 900.000 lej készpénzzel átvehető. 16145

Kizárólagos megbízott:

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben

Alkalmi házeladás!

Belvárosban 3 szobás, fürdőszobás magánház, esslingeni rollókkal, üvegezett folyosó, pince, parkirozott udvar, gyümölcsös 550.000 lejért eladó. — Gut-jahr-telepen 2 szoba, előszoba, parkettás magánház, 5 drb. sertésöl, 400 □-öl telekkel 400.000 lejért eladó. — Deák Ferenc-ucca végén földszintes bérház, elfoglalható 3 szoba, fürdőszobás lakással 1,250.000 lejért eladó. — Kasza-uccában 2 lakásu magánház 1 kétszobás és 3 szoba, fürdőszobás lakással 760.000 lejért eladó, a 3 szobás azonnal elfoglalható. — Variassy József-uccában 3 szobás magánház, parkirozott udvarral, villany, vízvezeték 750.000 lejért eladó. — Megbízott: Geier Ferenc ingatlanforgalmi irodája Arad, Piata Avram Iancu No. 21. Színházzal szemben. 16755

FIGYELEM!

A mélyen tisztelt gyászoló közönség szíves figyelmét felhívom, hogy a volt Menrath és Steiner sarkokrát átvettem és Aradon, a Bul. Reg. Ferdinand 47-
alá (Nádor-ucca sarok) helyeztem át. Szíves pártfogást kér: STEINER FÜLÖP.

FIGYELEM!

Belvárosban

a színház közelében szerény igényeknek megfelelő 3 szobás lakás kiadó.

Megbizott:

HAASZ Irodája Arad,
Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. sz.

500.000 lej pénzkölcsön

helybéli ingatlanra való első helyi
betétként, mellett folyósított.

**HAASZ-iroda Arad, Str. Eminescu (Deák
Ferenc-ucca) 12. szám. 16600**

Belvárosban uriház

egy 4 szobás, parkettás, fürdőszoba
és egy 3 szobás lakással —
mindkettő 8 nap alatt elfoglal-
ható — 1.100.000 lejért eladó.

Kizárólagos megbízott:

HAASZ-iroda Arad,
Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12.

Fatelep áthelyezés miatt

az összes raktáron levő

ajtók, ablakok és egyéb
asztalos-árak kiárusi-
tása mélyen leszáll-
ított árakban.

Czeiler és Szathmáry

Arad, Str. Ciontea No. 15.

Házépítésre

alkalmas telek eladó.

Gazdaságra alkalmas ház nagy
lakással, kotárka, disznóól, ház-
mesteri lakás, egy holdas vete-
ményes, gyümölcsös kerttel
kedvező fizetés mellett
eladó. Keresek azonnali
belépésre egy ügyes
mindenest. Cím:

az Aradi Közlöny kiadójában.

Elsőrangú fűszer-

és csemegés serédet

TÖKE NELKÜL

társul venne

4217

bevezetett üzlethez, ki azt még jobban
feltűdné lendíteni. Ajánlatok „TÁRS” jel-
igére az Aradi Közlöny kiadójába kérek.

Egy malmot

bérbe keresek

2—5 járatig.

Választ „MALOM”

oo jelígre kérek oo 4244

az Aradi Közlöny kiadójában.

Fátyol női harisnyák 85 lejtől
Fürdő dresszek ... 75 lejtől
Férfi zettir ingek... 235 lejtől

Szücsnél Arad,

a motorállomással szemben.

Terezia Felter Arad, Str. Motlanu 12. (Forray-u.) Kosmetika. Henna hajfestés.
Ondolás 20 L. Mosás 15 L. Manicűr 15 L.

Kézimunka

rajzolt, kendő és kőzen Góbelinek, Smirnak. Füg-
gönyök, Agytakarók. Mindenem kézimunka anya-
gok nagy választékban. Smirna nyírás, montirozás. Arad, Str. Col. Piriol No. 1.
Előrajzolás, Harisnyák szolid árakban. Színház mögött 7418

ERNESZT

Elegáns párisi és bécsi női divat-
ruhákat olcsó árt készíti **BALOGH MANYI** női ruha >>>
divatszalonja
Arad, Strada Romanului (Zrínyi-ucca) 12. szám. >>>

Harisnya leszállított áron! Női harisnya „Nika” legfinomabb órná
168 lej. „Magda” 145 lej. „Tosca” 125 lej
Selyem flor 98 lej. Selyem flor 85 lej. „Mica” minős. ben 55 és 68 lej. Páncs min-
ségben 30 lejtől. Selyem harisnya 155 lej. Keztyűk, gyermek trikók! Férfi és gyermek
harisnyák és zoknik. — Csipkek fehér és szürke színben. — Divat szalagok. Cérnak legolcsóbb árak mellett!

Bogdy A.

Arad, Str. Eminescu 13

Arad, Str. Gelu (Ámos-uccában)

két háztelek, alkalmas üzlethelyi-
ségnek, 860 □-ölesek, hűlő és egyben
olcsón eladók, egy telek 45.000 lejért,
SÓLTZ, Strada Brutus 10.

Kétszobás, kis magánház

a volt Orczy-u. közelében
180.000 lejért; ugyanott még
egy háztelek 65.000 lejért
ELADÓ. ::::

Kizárólagos megbízott:
Győrffy „Mures”-irodája Arad, Strada
Unirei (Fábián Gábor-ucca.) 15245

Eladó házak!

Belváros szép uccájában 1 bérház 1
üzlettel, több lakással, 4 szoba, elő, für-
dőszoba elfoglalható lakással, 1.250.000
lej. — Három szobás magánház szép
kerttel, az egész elfoglalható. — Gyer-
mekkórház közelében 4 szobás modern
magánház, az egész elfoglalható, 480.000
lej. — Két szobás magánház 180.000 lej.
— Két szép telek Orczy-ucca közelében
négyzetölekenként 650 lej.

Megbizott:

MAIER, Arad, Strada Nicu Filipesca 13.
(Flórián-ucca.) 4245

Eladó földbirtokok!

Arad mellett 40 kat. hold prima föld
épületekkel, 11 kat. hold épületekkel. —
Ujarad közelében 300 kat. hold urilakás-
sal, gazdasági épületekkel, felszerelés-
sel, 30 kat. hold épületekkel felszerelés-
sel, 25 kat. hold vasutállomás mellett
bérbe kiadó. Értekezhetni Arad, Strada
Ghiba Birta 36. (Varjassy József.) 4253

Üzletvők figyelmébe!

Főútvonalon levő fűszer- és csemegé-
üzlet, italmérés és trafik engedéllyel, el-
foglalható 4 szobás lakással sürgősen
eladó, az átvételhez szükséges 320.000
lej. Kizárólagos megbízott: Geler Ferenc
ingatlanforgalmi irodája Arad, P. Avram
Iancu No. 21. Színházzal szemben. 16755

Belvárosban

Arad, Str. Ghiba Birta (Varjassy József-
ucca) 4. számú

magasföldszintes

magánház

elfoglalható hatszobás komfortos lakás-
sal, souterrainban kétszer egyszoba
konyhával, parkirozott udvarral ELADÓ.
Megtéríthető délután 4—7 óráig. 4261

ÉRTESEM

a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy egy elsőrangú
hímzőnőt hoztattam **AJOUR és
TAMBOUR** munkára, mely a legkényesebb
izlésnek is megfelel. Szíves pártfogást kér:

Schwartz Aurelia utóda ARAD, Str. Bratianu
(Weitzer-u.) 17.

„CARLTON”

(volt „BRISTOL”)

**SZALLODA
BUDAPEST.**

IV., Petőfi-tér 6. sz.

Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem
Sürgőnycim: „CARLTONOTEL”

Dunaparton, min-
den elképzelhető
kényelemmel.

Kitűnő konyha.
Méréselt árak.
Kávéház.

Feltűnő olcsó üzletes

sarok magánház,

negyvenhét méteres uccal fronttal, vet-
dülő és fűszerüzlet helyiséggel, két szo-
ba konyhás lakás, pince és egyéb mel-
lékhelyiségekkel együtt, amely elfoglal-
ható és 12 évig adómentes, 435.000 lejért
családi okok miatt sürgősen ELADÓ.
135.000 lej készpénzzel átvethető és
főntmaradt 300.000 lej vételár hátralé-
kos összegét vevő 4—5 évig használ-
hatja 20% kamat mellett. — Eladásával
III. KOVÁCS-ügynök van megbízva.
Arad, Str. Tace Ionescu 2. (volt Sárosi-
és Batthyány-ucca) sarok. 4256

1-4 szobás

lakások

fürdőszobával vagy anélkül. BUTO-
ROZOTT SZOBÁK, valamint több
kisebb és nagyobb MAGÁN-, BÉR-
gazdálkodásra alkalmas HÁZAK már
100.000 lejtől kezdve, jömeneteli
FÜSZERÜZLETEK, VENDEGLŐK
esetleg házakkal együtt olcsón eladók.

Bővebbet:

III. KOVÁCS-ügynök Arad, Str. Tace
Ionescu No. 2. (volt Sárosi és Batthyány-
ucca sarok.) 4256

Munkásnők

és 14—16 éves fiúk azonnal

felvétetnek.

Vulcu Maxim

gépgyárban Arad, Str.
Colonel Paulian 10—12.

Lusztbader Adolf

Ingatlanforgalmi irodája

Arad, Strada J. Desseanu No. 3.

Elfogad adás-vételi közvetítése-
ket helybéli magán- és bérhá-
zakra, hegyaljai szőlőkre és
földbirtokokra. Állandó előjegy-
zésben kisebb és nagyobb bér-
és magánházak, hegyaljai ki-
sebb és nagyobb szőlők kolná-
val, mindenféle felszereléssel, va-
lamint kisebb-nagyobb földbirtokok

Magánházat

bérbe keresek Belváros,
esetleg külváros részén is
lehet, közvetítőjét díjazom.

Ajánlatokat „Magánház” jelígre az Ara-
di Közlöny kiadójába kérek. 4256

Makulatura,

tiszta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kö-
tegekben

kaphatók az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában.

Építetők figyelmébe!

TRITTHALER FERENC & COMP. tervezési és vállalati irodája ARAD, Str. Cosbuc 15.

A leggyorsabb és legmodernebb igényeket is kielé-
gítő legolcsóbb és leggazdaságosabb rendszeren alapuló
építkezéseket és átalakításokat vállal:

Harisnyát, trikót,
soknit,
rövidárut

legolcsóbban beszerezhet:

JULIU KÁRPÁTI GYULA

üzletében Arad, Str. Brațianu (Weitzer J.-u.) II. Főpostával szemben.

**Mindenféle kézi-
munkát, fehérneműt
olcsón készíttethet.**

Használjon Kárpáti-féle
stoppoló készüléket

APRÓ HIRDETÉSEK.

Fontos az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hetente 4 lej. — napi, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, ill. 10 lej. — A vastagabb betűvel kiemelt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hetente 40 lej, vasárnap 60 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon úton is felvehetők, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

EGY ügyes szobaleány, valamint egy jó szakácsné, akik már nagyobb úri házakban alkalmazásban voltak és németül beszélnek, jó fizetéssel felvételnek. Arad, Str. Mocioni (Orczy-u.) 15. 4197.

HIVATALNOKNÓ gép-gyorsírásban jártas állást keres. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4197.

MOLNÁRSEGÉDET keres Frisch József Curtic. 4199.

MINDENES főzőné felvétetik. Lineberg, Bohus-palota III. kapu, II. em. 4225.

ROKKANT altisztek földmívelő családból, cséplési és gazdasági munkafelügyeletre kerestetnek. Arad, Str. Eminescu 5. 4183.

SAUGLINGSSCHWESTER, mit längerer Praxis sucht Stelle, Eintritt, sofort. Zuschriften an die Verwaltung des Aradi Közlöny. 4222.

JOBB leányt vagy asszonyt két éves gyermek mellé nappalra keresek. Wolff, Arad, Bulv. Carol 49. 10362.

ZSIDÓLEÁNY gyermekek mellé ajánkozik. Cím Temesvár, Erzsébetváros, Holló-ucca 37. 4259.

PERFEKT szakácsnőt keresek azonnali belépésre. Szőke Sándorné, Oradea, Schlauchtér 9. 4260.

PERFEKT szakácsnőt keresek. Cím Bohus-palota I. em., III. kapu, 8—11 óra között. 4252.

Ügyes Kovács,

hisz **BOGNÁR** munkatis vállalkozó, augusztus 15-ére alkalmazást nyújt. **Holländer Testvérek** 4228 eserműi gazdaságában.

Lakás.

KOMFORTIÁL berendezett 1—2 butorokból szobát fürdőszoba, lehetőleg zongorahasználattal és étkezőszobával keresek azonnalra. Ajánlatokat „Jól fizető házaspár” jellegűre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4263.

BELVÁROSBAN 2, esetleg 3 szobás modern lakást sürgősen keresek. Cím Hátlek üvegüzlet Arad, Forray-u. 4239.

MODERN háromszobás lakást keresek belvárosban gyermektelen házaspár. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4227.

SZEP egyszobás uccal lakás kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4241.

KETSZOBÁS lakás kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4250.

EGY különbélratu uccal szoba butorral és enélkül kiadó. Arad, Str. Balasa 4249.

Vétel és eladás.

RÖVID kereszthúros zongora eladó. Arad, Str. Consistorului 9. ház mesternél. 4168.

INTARZIÁS antique szalon, antique comod komplett uriszobák, ebédlők, háló, szalonok, könyvszekrények, íróasztal, foteillók, szekrények, asztalok, perzsa- és gyári szőnyegek, asztalneműk, függönyök, storkok, dísz tárgyak, karnisok, rézmű, festmények, mángorló, rakett stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 12. sz. I. emelet. 1000.

PIANINÓT keresek bérbe, magas árat fizetek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4198.

MAGÁNJÁRÓ cséplőgarnitúra Máv. 6 HP. eladó. Arad, Str. Oituz 32. (Illés-u.) 4219.

NEGYVENEZER kézzel vert fali téglák, bőrfedezésű hintó, szilvás kádak, használt hordók, cirok szakál eladó. Özv. Ispravnice Curtic. 4207.

HÁLÓSZOBA, ebédlőkredenc eladó. Arad, Str. Război (Apaffy) 19. Mosótyelep. 4221.

BILLIARD asztal eladó. Arad, Str. Eminescu 15. 4231.

VASHORDÓ u. 500 literes Kovács Soma Társa Arad. 4235.

AUTO 6 hengeres, 5 személyre, eredeti Bosch villany világítás, 14 külső, 10 belső köpenyvel, nyári és téli huzattal eladó. Kellő fedezet esetén kedvező fizetési feltételek. Szegő ügyvéd Radna. 4240.

FÉRFIRUHÁK kitűnő állapotban magas árra eladók. Arad, Bul. Carol (Erzsébet-körút) 36., emelet balra. 10362.

CSEPLŐGÉPEK eladók, vagy bérceplésére, feles cséplésre kiadók. Különböző gazdasági gépek, hintó, kocsi Háromy gazdaságánál Arad, Str. Eminescu 5. 4181.

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butordarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyeget, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000.

SZALLITHATÓ CUKRASZKEMENCE 3 sütővel, előmelegítővel, chamotte-téglával teljesen kirakva eladó. Müller Konrád, Timisoara Józsefváros, Fröbl-u. 34. 3977.

Rendkívül alkalmi ház eladás!

Gyönyörű új magánház elfoglalható kényelmes 4 szobás, fürdő- és cselőszobás lakással, 2 szárnyas ajtókkal, pincével és gazdasági udvarral áron alól 550.000 lejtért eladó. Megvételhez a vételár felére elege. — Kizárólagos megbízott: **Háasz Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.**

Arad, Str. Consistorului (Batthyány-uccában)
egy modern úri magánház eladó.
Megtekinthető d. u. 4—5-ig. Bővebbet Rudolf Mosse hirdetőben

FEHÉR előszoba berendezés, két drb. kétajtós szekrény, egy írószekrény, nagy munkasztalok eladók. Dobozgyár, Arad, Csiky Gergely-u. 15. 4191.

MODERN HÁLÓSZOBA BUTOR, alig használt, kitűnő állapotban eladó. Antik butorok, márkás porcellánok, perzsa szőnyegek, neves mesterek festményei mélyen leszállított áron kaphatók „Salon Artistique” Arad, (Fischer Ellz-pal.) 2601.

KÉT új komplett fényezett hálószoba eladó. Arad, Str. Marasesti 37., az asztalosnál. 4362.

FEHÉR gyermekágy betéttel, madráccal, gyermek fürdőkád, polírozó asztal, részlet eladók. Arad, Bul. Regele Ferdinand No. 47., I. em. 4210.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500.

Divatujdonságok

sima és kockás pouplinkok, nyers selymek nagy választékban érkeztek; vászon különlegességek állandóan kaphatók leszállított olcsó árakon

RIPPNER JÓZSEF

Arad, Str. Eminescu
textil és vászon áruházában.
Maradók siffonok és vásznak legolcsóbb bevásárlási forrása. 2485.

TÉGLA, CSERÉP

közismert elsőrendű minőségben raktárról szállítható. **Pollák Sándor** gőztéglagyára Aradon. — Telefon 4-77. sz.

Ingatlan.

TEXTILGYÁR közelében 3 szobás, gardálkodásra alkalmas magánház elfoglalható lakással eladó. Arad, Str. Szt. Gheorge (Dezső-u.) 42. 4216.

MÉNESEN a 19-es villamos megálló közelében egy két és fél holdas szőlő kőnával és teljes felszereléssel a f. évi terméssel együtt eladó. Bővebb információ kapható dr. Vitos Pál ügyvéd irodájában Ghiorcon. 4179.

KÉT ház hely a Gutzlajr-telepen eladó. Bővebbet Tökölly-tér 9. Vadnai vendéglő. 4246.

ELADÓ szőlős házhelyek kedvező áron. Cím Oxigén-gyár, Pécska-ut. 4247.

NYÁRALÁSRA is alkalmas kastély 7 szobával és melléképülettel olcsón eladó. Cím Oxigén-gyár Pécska-ut. 4248.

ELADÓ a Calea Saguna (Varjassy, Lajos-ucca) Kossuth-ucca felőli végén a 12—14. számú telek akár egészben akár 200 négyszögletes részletekben a rajta lévő kisebb épületekkel. Ertekezni lehet az „Egyesült Banknál” Arad, Bul. Regina Maria 21. szám. 4209.

EGY kisebb magánházat bérben esetleg megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4208.

TELEK 778 □-al Arad, Calea Vălcu, továbbá ugyanott egy nagyobb ingatlan gyári épülettel eladó. Bővebbet Arad, Str. Cloșca 1. 4234.

ARAD, Calea Rădnei 81-es számú ház eladó. 4236.

SZÁZNEGYVEN négyszögletes házhely, négyszögletenként 450 lejtért sürgősen eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4243.

Üzletek.

TÉGLAGYÁRHOZ TÁRS kerestetik, esetleg eladó. Átvételhez circa félmillió lej szükséges. Ajánlatok „Fényes üzlet” jellegűre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4127.

KÖVEZETT uccában jóforgalmu fűszer-üzlet korlátolt italmérés és trafik elárúsításra alkalmas magánház elfoglalható lakással együtt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4195.

ÓPECSKA községhez szomszédos egy 2 emeletes magtár és egy tengeri goréval kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4201.

EGY szatocsüzet teljes berendezéssel eladó. Ujarad, Str. Regina Maria 77. sz. Klug. 4204.

Különböfélé.

MOLNÁRSEGÉD, fiatal, szorgalmas felvétetik. Hengerszék, rentabel daragép eladó. Braun-malomban Micalaca-nou. 10361.

AGÁRKUTYA barna szőrű vizsla találtatott. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4218.

KÉRELEM A NEMESSZIVÓ EMBEREK-HEZ! Egy szegény öreg, világtalan asz szony, ki szeretné magát megoperáltatni, mivel csak egy nyomorék lánya tartja el a ki szintén beteges és ki ha munkaképtelen lesz a legnagyobb nyomor elé néznek, arra kéri a nemesszivó közönséget, hogy támogassák bármilyen csekély adományokkal meggyógyulását. Cím Gyebnár Viktoria, Arad, Str. Malul Muresului 7. Alsómarospartison. 200.

Épület és műbutorfaanyagok

u. m.: léo, gerenda, kerítés-oszlop, deszka stb. stb.

olcsón beszerezhetők Aufrecht Miksa

felkerekedésében, gyermekkorházal szemben.

Famegmunkáló gépeinkkel a fa feldolgozását méltányos árban elvégezzük. 10728.

„Az alvajáró”

világhírű
expresionista
filmdráma
kerül

hétfőtől

bemutá-
tásra
az
aradi

Marospart nyári mozgóban.

Főszerepekben:
Conrad Veldt,
Lil Dagower és
Werner Krauss.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidálat